

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ : ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ :
κ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ :
ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ ΖΩΗ
ΚΟΥΛΙΟΥΡΑ ΜΑΡΙΑ

ΠΑΤΡΑ 1999

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΟΓΗΣ | 2818

Λ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Κεφάλαιο 1

Π Α Γ Ι Ο Ε Ν Ε Ρ Γ Η Τ Ι Κ Ο

- A. ΓΕΝΙΚΑ
- B. ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ - ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ
- Γ. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ - ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ

Κεφάλαιο 2

Α Π Ο Σ Β Ε Σ Ε Ι Σ Ε Ν Σ Ω Μ Α Τ Ω Ν Π Α Γ Ι Ω Ν

- A. ΕΝΝΟΙΑ
- B. ΑΙΤΙΑ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ
- Γ. ΣΚΟΠΟΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ
- Δ. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ
- E. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ
 - Σταθερή μέθοδος
 - Φθίνουσα μέθοδος

Κεφάλαιο 3

Α Π Ο Σ Β Ε Σ Ε Ι Σ Α Π Ο Φ Ο Ρ Ο Λ Ο Γ Ι Κ Η Α Π Ο Ψ Η

Κεφάλαιο 4

Λ Ο Γ Ι Σ Τ Ι Κ Η Α Ν Τ Ι Μ Ε Τ Ω Π Ι Σ Η
Τ Ω Ν Α Π Ο Σ Β Ε Σ Ε Ω Ν

- Α. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.
Β. ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΣΟΔΑ ΤΗΣ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.
Γ. ΑΠΟΣΥΡΣΗ , ΠΩΛΗΣΗ , ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ , Π. Π. Σ.
Δ. ΜΗΤΡΩΟ Π. Π. Σ.

Κεφάλαιο 5

Π Α Ρ Α Δ Ε Ι Γ Μ Α Τ Α Ε Φ Α Ρ Μ Ο Γ Ω Ν

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 1

Π Α Γ Ι Ο Ε Ν Ε Ρ Γ Η Τ Ι Κ Ο

Α. Γ Ε Ν Ι Κ Α

Σύμφωνα με τις παραδεκτές αρχές της λογιστικής, τα περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού διακρίνονται σε **πάγια κυκλοφοριακά και διαθέσιμα**.

Η διάκριση αυτή γίνεται με βάση το λειτουργικό τους προορισμό και την ταχύτητα κυκλοφορίας τους (μετατροπής τους σε χρήμα) ενώ τα διαθέσιμα είναι μια υποκατηγορία των κυκλοφορούντων με την ευρεία έννοια.

Συνεπώς για την κατάταξη στην κατηγορία του παγίου ή κυκλοφορούντος ενεργητικού πρέπει να επισημανθεί ότι δεν είναι η φύση και τα χαρακτηριστικά που τα κατατάσσουν στην κατηγορία αυτή, αλλά ο προορισμός και η ταχύτητα κυκλοφορίας τους. Για να γίνει κατανοητή η έννοια αυτή θα αναφέρουμε ένα απλό παράδειγμα :

Το ίδιο στοιχείο είναι δυνατόν για τη μια επιχείρηση να αποτελεί πάγιο και για την άλλη κυκλοφορούν.

Οι Η / Υ, για παράδειγμα, για ένα λογιστήριο αποτελούν πάγιο ενώ για μια αντιπροσωπεία ηλεκτρικών υπολογιστών, αποτελούν κυκλοφορούν στοιχείο.

Αυτή είναι και η έννοια της κατάταξης του παγίου με βάση το λειτουργικό τους προορισμό ενώ η ταχύτητα κυκλοφορίας του παγίου, χαρακτηρίζεται έτσι γιατί σύμφωνα με κανονικές συνθήκες, χρειάζεται ένα χρονικό διάστημα

μεγαλύτερο από μια λογιστική χρήση για να ρευστοποιηθεί. Και ως κυκλοφοριακό πρέπει να ρευστοποιείται μια τουλάχιστον φορά μέσα σε μια λογιστική χρήση .

Σύμφωνα με την ορθή επιστημονική έννοια των παγίων , το Ε.Γ.Λ.Σ και ο νόμος 2190 / 1920 ορίζει ότι " Στο πάγιο ενεργητικό που περιλαμβάνει το σύνολο των αγαθών αξιών και δικαιωμάτων που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια στην επιχείρηση και με την ίδια περίπου μορφή με στόχο να χρησιμοποιούνται για την επίτευξη των σκοπών της . Επίσης περιλαμβάνονται οι συμμετοχές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις " .

B. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ - ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Κατά το Ε.Γ.Λ.Σ και το νόμο το πάγιο ενεργητικό περιλαμβάνει τις εξής κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων :

- I) * Ενσώματα πάγια στοιχεία .
- II) * Ασώματες ακινητοποιήσεις ή άυλα στοιχεία .
* Εξοδα πολυετούς απόσβεσης .
- III) * Συμμετοχές σε επιχειρήσεις .
* Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις .

Όλα τα πάγια ενσώματα και ασώματα διακρίνονται σε λειτουργικά και μη λειτουργικά στοιχεία .
Λειτουργικά είναι τα στοιχεία που χρησιμοποιεί η επιχείρηση για τη λειτουργική της δραστηριότητα ενώ μη λειτουργικά είναι αυτά που έχει η επιχείρηση για να αποκτήσει εισόδημα (επένδυση) ή την πώλησή τους .

Α ν α λ υ τ ι κ ά

- I) * Ενσώματα πάγια στοιχεία
(θα αναφερθούμε λεπτομερώς παρακάτω) .
- II) * Ασώματες ακινητοποιήσεις ή άυλα
στοιχεία και
* Εξοδα πολυτελούς απόσβεσης .

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα ασώματα οικονομικά αγαθά , αυτά δηλαδή που δεν έχουν φυσική υπόσταση , έχουν σχετικά μεγάλη ωφέλιμη ζωή και περιέχουν οικονομικά οφέλη μέσω δικαιωμάτων και προνομίων που συνδέονται με την κατοχή τους .

Κατά το Ε.Γ.Λ.Σ , ασώματες ακινητοποιήσεις είναι ασώματα οικονομικά αγαθά , τα οποία μπορούν να αποτιμηθούν χρηματικά και είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγής .

Τα άυλα αποκτούνται με σκοπό να χρησιμοποιηθούν πάνω από ένα έτος και διακρίνονται σε:

- α) Δικαιώματα π.χ. δίπλωμα ευρυσιτεχνίας , εμποροβιομηχανικά σήματα , πνευματική ιδιοκτησία .
- β) Πραγματικές καταστάσεις , ιδιότητες και σχέσεις, π.χ. πελατεία , φήμη , πίστη , καλή οργάνωση .

Λογαριασμός 16

Στον λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται δύο κατηγορίες στοιχείων:

- α) ασώματα (ή άυλα) πάγια περιουσιακά στοιχεία (16.00 - 16.09 και 16.98)

16.00 Υπεραξία επιχειρήσεως (goodwill) .

16.01 Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας .

16.02 Δικαιώματα εκμεταλλεύσεως ορυχείων
- μεταλλείων - λατομείων .

16.03 Λοιπές παραχωρήσεις

16.04 Δικαιώματα χρήσεως ενσώματων παγίων
στοιχείων.

16.05 Λοιπά δικαιώματα.

.....
16.98 Προκαταβολές κτήσεων ασώματων
ακινήτοποιήσεων.

β) Εξοδα πολυετούς απόσβεσης (16.10 - 16.19)

16.10 Εξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης

16.11 Εξοδα ερευνών ορυχείων - μεταλλείων -
λατομείων

16.12 Εξοδα λοιπών ερευνών

16.13 Εξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως
ομολογιακών δανείων

16.14 Εξοδα κτήσεως ακινήτοποιήσεων

16.15 Συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις
και δάνεια για κτήσεις παγίων στοιχείων

16.16 Διαφορές εκδόσεων και εξοφλήσεως
ομολογιών

16.17 Εξοδα αναδιοργανώσεως

16.18 Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου

16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης

Γενικότερα τα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αποκτούνται από τρίτους , καταχωρούνται στην αξία κτήσης . Ενώ εκείνα που αποκτούνται απ' την οικονομική μονάδα , απεικονίζονται λογιστικά , μόνο όταν μετατραπούν σε πραγματικά έξοδα , εφόσον τα έξοδα αποσβένονται τμηματικά και όχι εφάπαξ μέσα σ' ένα χρόνο .

Όταν για τη απόκτηση άυλων περιουσιακών στοιχείων, η επιχείρηση δίνει μετοχές έκδοσης, πρόκειται για εισφορά σε είδος και η αξία τους καθορίζεται από ειδική επιτροπή εμπειρογνωμόνων (άρθρο 9. Ν.2190 / 1920) .

Πολλές επιχειρήσεις πραγματοποιούν έξοδα ειδικής φύσεως που συμβάλλουν στην πραγματοποίηση εσόδου όχι όμως μόνο σ' αυτή τη χρήση αλλά και σε επόμενες .

Ετσι τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης αφορούν την ίδρυση και αρχική οργάνωση της οικονομικής μονάδας την απόκτηση διαρκών μέσων εκμετάλλευσης και την επέκταση αναδιοργάνωσης . Αποσβένονται τμηματικά γιατί εξυπηρετούν έξοδα μεγαλύτερα από ένα έτος .

- III) * Συμμετοχές σε επιχειρήσεις .
- * Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις .

Στις κατηγορίες αυτές του πάγιου ενεργητικού παρακολουθούνται , οι συμμετοχές της οικονομικής μονάδας σε άλλες επιχειρήσεις, τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεως μακροπρόθεσμες απαιτήσεις .

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 18

-
- 18.00 Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

- 18.01 Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις

- 18.02 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά
συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε δραχμές.

- 18.03 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά
συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε Ε.Ν.

- 18.04 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά
λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος
επιχειρήσεις σε δραχμές.

- 18.05 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών
συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεων
σε Ε. Ν.

- 18.06 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά εταίρων.

-
- 18.07 Γραμμάτια Εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε
δραχμές.
- 18.08 Γραμμάτια Εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε ΕΝ
- 18.09 Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων
εισπρακτέων μακροπρόθεσμων σε δραχμές.
- 18.10 Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων
εισπρακτέων μακροπρόθεσμων σε Ε.Ν. .
- 18.11 Δοσμένες εγγυήσεις .

- 18.12 Οφειλόμενο κεφάλαιο .

- 18.13 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε
δραχμές

18.14 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε
Ε.Ν. .

18.15 Τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων σε
δραχμές .

18.16 Τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων σε
Ε.Ν.

18.17

.....

18.99

Οι συμμετοχές της οικονομικής μονάδας καταχωρούνται στους λογαριασμούς 18.00 και 18.01 με την αξία της κτήσεως . Το ποσό καταβάλλεται απευθείας στην εκδότρια εταιρία κατά την αγορά της συμμετοχής (μετοχές , μερίδια, Ε.Π.Ε. κλπ.) την ονομαστική αξία τίτλων που δίνονται στην επιχείρηση χωρίς αντάλλαγμα .

Οι τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων καταχωρούνται στους λογαριασμούς 18.15 και 18.16 με την αξία κτήσεως και προσδιορίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως και οι συμμετοχές .

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις καταχωρούνται στους λογαριασμούς 18.02 - 18.14 όπου περιλαμβάνονται αξιώσεις της επιχείρησης κατά τρίτων για παροχή αγαθών και υπηρεσιών , κυρίως χρηματικά . Ο νόμος ορίζει μακροπρόθεσμες , αυτές που η προθεσμία τους λήγει μετά το τέλος της επόμενης χρήσης . Όλες οι άλλες είναι βραχυπρόθεσμες .

Κατά τον ισολογισμό : κάθε μακροπρόθεσμη απαίτηση που έχει γίνει βραχυπρόθεσμη μεταφέρεται στον οικείο βραχυπρόθεσμο λογαριασμό .

Τα ποσά των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων που είναι εισπρακτέα στην χρήση , μεταφέρονται απ' τους λογαριασμούς 18.02 - 18.14 στους λογαριασμούς 33.19 - 33.20 (μακροπρόθεσμες απαιτήσεις) και επανέρχονται κατά την έναρξη της νέας χρήσης .

Λογαριασμός 17

Ο λογαριασμός 17 είναι κενός . Η συμπλήρωση του είναι δυνατή μετά από απόφαση του Ε.ΣΥ.Λ. (Εθνικό, Συμβούλιο, Λογιστικής) Π.Δ. 1123 / 1980 .

Λογαριασμός 19

" ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ "

Σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του κ.λ.π. του 190 - 198 ισχύει ότι και για τους πρωτοβάθμιους των λογαριασμών 10 - 18 .

I) ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Κατά το Ε.Γ.Λ.Σ. " Ενσώματα πάγια στοιχεία είναι τα υλικά αγαθά που αποκτά η οικονομική μονάδα , με σκοπό να τα χρησιμοποιήσει ως μέσα δράσης της κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους η οποία είναι οπωσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος " (άρθρο 42 εθ4 ν. 2190 / 1920) .

Τα πάγια στοιχεία διακρίνονται σε λειτουργικά και μη λειτουργικά .

Ειδικότερα , λειτουργικά πάγια ενσώματα είναι τα στοιχεία που έχουν φυσική υπόσταση , μεγάλη σχετικά ωφέλιμη ζωή , χρησιμοποιούνται για την λειτουργία της επιχείρησης και όχι για την πώλησή τους σαν συνήθης δραστηριότητα της επιχειρήσεως . Τα λειτουργικά πάγια ενσώματα διακρίνονται σε υποκατηγορίες :

- Αυτά που υπόκεινται σε απόσβεση : μηχανήματα, κτήρια , έπιπλα .
- Αυτά που υπόκεινται σε εξάντληση: μεταλλεία, ορυχεία, λατομεία .
- Αυτά που δεν αποσβένονται ή δεν εξαντλούνται: γήπεδα , αγροκτήματα .

Μη λειτουργικά πάγια είναι τα στοιχεία που δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής λειτουργίας της επιχείρησης , ούτε για τις παρεπόμενες ασχολίες της , και παρακολουθούνται με ειδικούς λογαριασμούς ομοίως με αυτούς των λειτουργικών στοιχείων, προσθέτοντας τη λέξη " εκτός εκμετάλλευσης "

Τα ενσώματα καταχωρούνται στους λογαριασμούς 10 - 15.

Λογαριασμός 10

Στον λογαριασμό αυτό καταχωρούνται όλες οι **εδαφικές εκτάσεις οικόπεδα , γήπεδα, ορυχεία , μεταλλεία, δάση** και οποιαδήποτε άλλη έκταση γης που ανήκει στην επιχείρηση .

Ορισμένοι λογαριασμοί όπως οικόπεδα , γήπεδα ή αγροτεμάχια έχουν απεριόριστη ωφέλιμη ζωή και δεν αποσβένονται , ενώ άλλοι , όπως ορυχεία , μεταλλεία , λατομεία , έχουν περιορισμένη Ω. Δ. Ζ. και υπόκεινται σε απόσβεση .

Ακόμη στο λογαριασμό " εδαφικές εκτάσεις " περιλαμβάνονται και μη λειτουργικά στοιχεία , τα "εκτός εκμετάλλευσης " .

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι εδαφικές εκτάσεις , για τις οποίες η επιχείρηση πληρώνει ενοίκιο , δεν καταχωρούνται στο λογαριασμό αυτό, γιατί ανήκουν σε τρίτο.

Το ενοίκιο θεωρείται τρέχον έξοδο ενώ τα προκαταβαλλόμενα μισθωτικά δικαιώματα πάνε στο λογαριασμό 16.05 " Ανώματες ακινητοποιήσεις , λοιπά δικαιώματα " .

Οι εδαφικές εκτάσεις λειτουργούν ως εξής :

Εμφανίζονται με την αξία κτήσεως

- Επί αγοράς η αξία που αναγράφεται στο συμβόλαιο αγοράς προσαυξημένη με τα έξοδα διαμόρφωσης που του δίνουν αξία .
- Επί συγχωνεύσεως εταιρειών ή εισφοράς σε είδος (αξία που αποτιμάται από επιτροπή εμπειρογνομόνων του άρθρου 9 του ν.2190/1920 .
- Επί της νόμιμης αναπροσαρμογής της παραπάνω αξίας κτήσης .

Τα έξοδα κτήσεως εδαφικών εκτάσεων (φόροι μεταβίβασης, συμβολαιογραφικά και μεσιτικά έξοδα, αμοιβές μελετητών και δικηγόρων) καταχωρούνται στο λογαριασμό 16.14 " έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων " και εμφανίζονται στο ισολογισμό " λοιπά έξοδα εγκατάστασης " .

Α ν α λ υ τ ι κ ά

10.00 " Γήπεδα - Οικόπεδα "

Είναι οι εκτάσεις γης πάνω στις οποίες έχουν κατασκευαστεί ή οργανωθεί εργοστάσια ή εργοτάξια της επιχείρησης ή έχουν ανεργεθεί λοιπά κτίρια και εγκαταστάσεις αυτής , (γραφεία - κτίρια,

καταστήματα) καθώς και εκείνες που προορίζονται για να εξυπηρετήσουν παρόμοιους σκοπούς. Στην περίπτωση όμως που η οικονομική μονάδα αγοράσει ένα οικοδομημένο οικόπεδο π.χ εργοστάσιο, έναντι ενός χρηματικού ποσού, εμφανίζεται στο λογαριασμό 11 " Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων - Τεχνικά Έργα " και πρέπει να γίνει διαχωρισμός της αξίας Κτήσης του οικοπέδου και των κτισμάτων για το λόγο ότι τα κτίσματα αποσβένονται ενώ τα οικόπεδα όχι .

10.01 " Ορυχεία "

10.02 " Μεταλλεία "

Ορυχεία , μεταλλεία είναι οι ιδιοκτήτες εκτάσεις γης απ' τις οποίες με τα κατάλληλα τεχνικά μέσα αντλείται ο υπόγειος ή υπέργειος φυσικός πλούτος τους δηλαδή τα μεταλλευτικά ορυκτά ή μεταλλεύματα όπως τα ορίζει το άρθρο 2 του Ν. Δ. 210 / 1973 " Περί Μεταλλευτικού Κώδικα". Τα μεταλλευτικά ορυκτά δεν ανήκουν στον ιδιοκτήτη των εκτάσεων και των μεταλλείων σύμφωνα με το νόμο περί μεταλλείων άρθρο 3 & 65 Ν.Δ. 210 / 1973 . Η μεταλλοκτησία , είναι αυτοτελές εμπράγματο δικαίωμα .

Οι λογαριασμοί 10.01 , 10.02 δημιουργούνται ως εξής:

α) Με μεταφορά του λογαριασμού 10.00 " γήπεδα - οικόπεδα " ή 10.10 " Γήπεδα οικόπεδα εκτός εκμετάλλευσης " της αξίας κτήσης των ιδιοκτητήτων γηπέδων που χαρακτηρίζονται ως ορυχεία , μεταλλεία , λατομεία . Η μεταφορά γίνεται απ' την στιγμή που αρχίζει η εκμετάλλευση ,

β) Με την καταχώρηση της αξίας κτήσης των ήδη νόμιμων χαρακτηρισμένων Ορυχείων - Μεταλλείων , τα οποία μαζί με την άδεια αποκτούνται κατά πλήρη κυριότητα .

γ) Με τη μεταφορά του λογαριασμού 10.11 ή 10.12 " Ορυχεία - Μεταλλεία εκτός εκμετάλλευσης " αντίστοιχα, τη στιγμή που αρχίζει η εκμετάλλευση .

Τα Ορυχεία - Μεταλλεία αποσβένονται επειδή εξαντλούνται προοδευτικά τα αποθέματά τους , μειώνεται έτσι η αξία τους .

10.03 " Λατομεία "

Λατομεία είναι ιδιόκτητες εκτάσεις γης απ' τις οποίες με κατάλληλα τεχνικά μέσα γίνεται εξόρυξη λατομικών προϊόντων. Λατομικά προϊόντα είναι αυτά που δεν χρησιμοποιούνται ως μεταλλεύματα απ' την νομοθεσία περί μεταλλείων, τέτοια είναι : πετρώματα, μάρμαρα και λίθοι, χώματα και κονιάματα .

Ο χαρακτηρισμός του λατομείου γίνεται και πάλι απ' την αρμόδια αρχή και χρειάζεται σχετική άδεια εκμετάλλευσης (Άρθρο 6 Ν.Δ. 210 / 1973) .

Τα λατομικά προϊόντα ανήκουν στον ιδιοκτήτη του εδάφους στο οποίο βρίσκονται , και δικαιούται να τα εκμεταλλευτεί , υπό περιορισμούς των ειδικών περί λατομείων διατάξεων (Άρθρο 5 και 6 Ν.Δ. 210 / 1973)

Αν η επιχείρηση καταβάλλει σε τρίτο , ποσό, για την απόκτηση δικαιώματος εκμετάλλευσης , το ποσό αυτό δεν καταχωρείται στο λογαριασμό αυτό (10.03) αλλά στο λογαριασμό 16.02 " δικαιώματα , παραχωρήσεις , εκμετάλλευσης ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων " .

Τα λατομεία αποσβένονται και αυτά με το τρόπο που αποσβένονται τα μεταλλοείω ορυχεία γιατί μειώνεται και σ' αυτά η αξία τους , λόγω εξάντλησης των αποθεμάτων τους.

10.04 " Αγροί "

10.05 " Φυτείες "

10.06 " Δάση "

Αγροί, φυτείες, Δάση είναι εκτάσεις γης που μπορούν να καλλιεργηθούν ή να χρησιμοποιηθούν παραγωγικά με οποιοδήποτε άλλο φυσικό τρόπο .

10.10 " Γήπεδα-Οικόπεδα εκτός εκμεταλλεύσεως"

10.11 " Ορυχεία " " " "

10.12 " Μεταλλεία " " " "

10.13 " Λατομεία " " " "

10.14 " Αγροί " " " "

10.15 " Φυτείες " " " "

10.16 " Δάση " " " "

Στους παραπάνω λογαριασμούς παρακολουθούνται οι εδαφικές εκτάσεις που δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας ούτε για τις παρεπόμενες ασχολίες της .

Οτι καθορίζεται για τα ορυχεία - μεταλλεία , ισχύουν και για τις πετρελαιοургικές και άλλες παρόμοιες περιπτώσεις π.χ. πηγές φυσικών αερίων, ιαματικών πηγών κλπ.

Λογαριασμός 11

Στον λογαριασμό " **Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων - Τεχνικά έργα** " παρακολουθούνται τα εντός & τα εκτός εκμεταλλεύσεως πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν κατά κυριότητα στην οικονομική μονάδα και αυτά που βρίσκονται σε ακίνητα τρίτων.

Κτίρια είναι οι οικοδομικές κατασκευές που φτιάχνονται με δομικά υλικά και προορίζονται για κατοικίες, βιομηχανοστάσια, αποθήκες και οποιαδήποτε άλλη εκμετάλλευση ή δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας .

Εγκαταστάσεις κτιρίων είναι πρόσθετες εγκαταστάσεις , υδραυλικές , μηχανολογικές , ηλεκτρικές και άλλες που δεν είναι εύκολο να αποχωριστούν από το κτήριο , εφόσον είναι συνδεδεμένες με αυτά .

Τεχνικά έργα είναι μόνιμες τεχνικές κατασκευές με τις οποίες τροποποιείται το φυσικό περιβάλλον προκειμένου να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της επιχείρησης (δρόμοι, πλατείες, λιμάνια, φράγματα).

Τα κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων & τα τεχνικά έργα παρακολουθούνται στους υπολογαριασμούς του 11, ξεχωριστά για τις παρακάτω περιπτώσεις :

- όταν προέρχονται από αγορά : με την αξία που αναγράφεται στο συμβόλαιο , προσαυξημένη με τις δαπάνες
- όταν προέρχονται από συγχώνευση ή εισφορά σε είδος : με την αξία που εκτιμάται απ' την επιτροπή εμπειρογνομόνων (άρθρο 9 Ν 2190/1920) .
- όταν προέρχονται από ιδιοκατασκευή : με το κόστος κατασκευής .
- επί αναπροσαρμογής της αξίας κτήσεως των παραπάνω .

Α ν α λ υ τ ι κ ό τ ε ρ α

- 11.00 " Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων "
Στο λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται τα κτίρια & οι εγκαταστάσεις που ανήκουν στην επιχείρηση . Οι εγκαταστάσεις κτιρίων που καταχωρούνται είναι άμεσα συνδεδεμένα με τα κτίρια , έτσι ώστε ο αποχωρισμός τους να μην γίνεται εύκολα και χωρίς βλάβη των κτιρίων .
- 11.01 " Τεχνικά έργα εξυπηρέτησης μεταφορών "
Εδώ παρακολουθούνται τα τεχνικά έργα που εξυπηρετούν τις ανάγκες μεταφορών της οικονομικής μονάδας όπως δρόμοι, γέφυρες, διώρυγες , σήραγγες, αεροδρόμια .
- 11.02 " Λοιπά τεχνικά έργα "
Στο λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται τεχνικά έργα που εξυπηρετούν την επιχείρηση όχι όμως για τις μεταφορές της όπως στον προηγούμενο λογαριασμό , αλλά για άλλες ανάγκες της . Τέτοια έργα είναι π.χ. λιμάνια, πλατείες, φράγματα.
- 11.03 "Υποκειμένες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων"
Στον λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται οι δαπάνες που γίνονται για να διαμορφωθεί ένα γήπεδο ή μια άλλη έκταση όταν συντρέχουν όμως οι εξής προϋποθέσεις.
α) Οι δαπάνες να μην είναι από αυτές που περιλαμβάνονται στο κόστος των κτιρίων ή των τεχνικών έργων δηλαδή να μην αυξάνουν την αξία στα γήπεδα & στις λοιπές εκτάσεις.
β) Οι διαμορφώσεις να φθείρονται και το κόστος τους να αποσβένονται.

Εξάλλου στις περιπτώσεις που τα πάγια περιουσιακά στοιχεία βρίσκονται εκτός εκμετάλλευσης παρακολουθούνται στους αντίστοιχους λογαριασμούς.

- 11.14 "Κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων εκτός εκμεταλλεύσεων"
- 11.15 " Τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών εκτός εκμετάλλευσης ."
- 11.16 " Λοιπά έργα τεχνικά εκτός εκμεταλλεύσεως "
- 11.17 " Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων εκτός εκμεταλλεύσεως "

Σε όλους τους παραπάνω λογαριασμούς του 11 καταχωρούνται :

α) Η αξία κτήσεως των κτιρίων (αγορά, εκτίμηση κ.τ.λ.) ή η διαφορά (υπεραξία) που προκύπτει από την νόμιμη αναπροσαρμογή της αξίας αυτής.

β) Το κόστος κατασκευής των στοιχείων όταν πρόκειται για ιδιοκατοίκηση .

γ) Η αξία επέκτασης, προσθήκης ή βελτίωσης.

δ) Τα έξοδα διαμόρφωσης του εδάφους.

Ενώ τα έξοδα μεταβίβασης (φόροι μεταβίβασης , συμβολαιογραφικά , μεσιτικά κ.τ.λ.) καταχωρούνται στο λογαριασμό 16.14 " έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων " .

Λογαριασμοί :

- 11.07 " Κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων"
- 11.08 " Τεχνικά έργα εξυπηρέτησης ακίνητα τρίτων "
- 11.09 " Λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων "
- 11.10 " Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεων γηπέδων τρίτων "
- 11.11

Με τους λογαριασμούς αυτούς παρακολουθούνται τα κτίρια - τεχνικά έργα που κατασκευάζονται σε οικόπεδα - γήπεδα που η κυριότητά τους ανήκει σε τρίτο και μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος το οποίο καθορίζεται συμβατικά, τα κτίρια ή οι διαμορφώσεις περιέχονται στο κύριο του ακινήτου χωρίς αντάλλαγμα.

Στην περίπτωση όμως που τα παραπάνω τεχνικά έργα χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της επιχείρησης καταχωρούνται αντίστοιχα προσθέτοντας την λέξη "εκτός εκμετάλλευσης" στους λογαριασμούς 11.21, 11.22, 11.23, 11.24.

Στους λογαριασμούς 11.07, 11.10..... 11.21
...11.24 καταχωρούνται :

- Κόστος ανέγερσης κτιρίων-τεχνικών έργων
- Κόστος διαμόρφωσης βελτίωσης, προσθήκες και βελτίωση πάνω σε ακίνητα τρίτων
- Εξοδα διαμόρφωσης εδαφικών εκτάσεων.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 12

Στον λογαριασμό 12 " Μηχανήματα - Τεχνικές Εγκαταστάσεις και Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός " τηρούνται τα εντός και τα εκτός πάγια περιουσιακά στοιχεία, μηχανήματα, τεχνικές εγκαταστάσεις και γενικότερα όλος ο μηχανολογικός εξοπλισμός με τον οποίο είναι εξοπλισμένη η οικονομική μονάδα, που ανήκει σε αυτή ή σε τρίτον.

Μηχανήματα είναι οι μηχανολογικές κατασκευές, μόνιμα εγκαταστημένες κατασκευές, ή ακόμη και κινητές που σκοπό έχουν να αποσπάσουν απ'την φύση υλικά αγαθά να επεξεργαστούν ή να μετασχηματίσουν. Παράγουν ακόμη υπηρεσίες που αποτελούν το

αντικείμενο δραστηριότητας της επιχείρησης όπου ανήκουν.

Τεχνικές εγκαταστάσεις είναι τεχνικές κατασκευές που γίνονται για να εγκατασταθούν μόνιμα τα μηχανήματα στην επιχείρηση και να συνδεθούν με το παραγωγικό κύκλωμά της . Ακόμη θεωρούνται τεχνικές εγκαταστάσεις , εγκαταστάσεις που δεν είναι μηχανήματα αλλά έχουν σχέση με το παραγωγικό κύκλωμα της επιχείρησης και η αποχώρησή τους γίνεται εύκολα απ' το κτήριο π.χ.θέρμανσης , τηλεφωνικές εγκαταστάσεις κ.λ.π.

Τα πάγια στοιχεία του λογαριασμού 12 καταχωρούνται στα βιβλία με το κόστος κτήσεως :

A) Το κόστος κατασκευής , όταν πρόκειται για ιδιοκατασκευή .

B) Η αξία κτήσεως που αναγράφεται στο τιμολόγιο αγοράς μειωμένη με τις εκπτώσεις ή αυξημένη με τα ειδικά έξοδα αγοράς και εγκαταστάσεις , όταν πρόκειται για αγορά.

Α ν α λ υ τ ι κ ό τ ε ρ α

12.00 Μηχανήματα

Μηχανήματα που ανήκουν στην οικονομική μονάδα και είναι εγκατεστημένα σε ακίνητα της ιδιοκτησίας της .

12.01 Τεχνικές Εγκαταστάσεις

Είναι οι τεχνικές κατασκευές που γίνονται στα κτίρια και τα άλλα ακίνητα για την μόνιμη τοποθέτηση των μηχανημάτων

12.02 Φορητά μηχανήματα χειρός

Στο λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται τα φορητά μικρομηχανήματα που έχουν

παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος και μικρότερη απ' τα μηχανήματα του λογαριασμού 12.00 .

12.03 Εργαλεία

Είναι αντικείμενα πάσης φύσεως που χρησιμοποιούνται με το χέρι και έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος. Αποσβένονται εφάπαξ.

12.04 Καλούπια - ιδιοσυσκευές

Είναι κατασκευές μηχανολογικές και άλλες, που προσαρμόζονται στα μηχανήματα για την παραγωγή εξειδικευμένων αντικειμένων και αποχωρίζονται μετά την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου : Παραμένουν αδρανή μέχρι να ξαναχρησιμοποιηθούν

12.05 Μηχανολογικά όργανα

Με το λογαριασμό αυτό παρακολουθεί η επιχείρηση κάθε μηχανολογικό όργανο που χρησιμοποιεί για μετρήσεις , έρευνες , πειράματα .

12.06 Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός .

Περιλαμβάνει κάθε άλλο μηχανολογικό εξοπλισμό που δεν ανήκει στις κατηγορίες εξοπλισμού του λογαριασμού 12.00 - 12.05

Στους λογαριασμούς :

12.07 Μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων .

12.08 Τεχνικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων.

12.09 Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων .

Παρακολουθούνται τα μηχανήματα , οι εγκαταστάσεις και ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός που έχουν εγκατασταθεί σε ακίνητα τρίτων , και μετά την πραγματοποίηση του έργου και την λήξη του καθορισμένου χρόνου, πηγαίνουν στους κυρίους των ακινήτων χωρίς αντάλλαγμα.

Στους λογαριασμούς 12.10 μέχρι 12.19 που είναι οι αντίστοιχοι των λογαριασμών 12.00 - 12.10 προσθέτοντας τη λέξη "εκτός εκμεταλλεύσεως " παρακολουθούνται τα μηχανήματα , οι τεχνικές εγκαταστάσεις και ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός που δεν χρησιμοποιούνται για τις βασικές επαγγελματικές δραστηριότητες της επιχείρησης ή θεωρούνται εκτός εκμεταλλεύσεως ή έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 13

Στους δευτεροβάθμιους του λογαριασμού 13 " **Μεταφορικά μέσα** " περιγράφονται κάθε είδους μεταφορικά μέσα παρακολουθούνται δηλαδή όλα τα οχήματα που η επιχείρηση χρησιμοποιεί για την μεταφορά του προσωπικού της ή των υλικών αγαθών της (εμπορεύματα , έτοιμα, ημιτελή) , είτε στο χώρο της εκμετάλλευσης είτε έξω από αυτόν .

Τα πάγια αυτά στοιχεία καταχωρούνται στο κόστος κατασκευής τους ως εξής :

A) Με την αξία κτήσεως τους που αναγράφεται στο τιμολόγιο , μειωμένη με τις εκπτώσεις ή αυξημένη με τα έξοδα αγοράς.

B) Με το κόστος κατασκευής του μεταφορικού μέσου προσαυξανόμενο με την αξία επέκτασης , βελτίωσης κ.λ.π.

- 13.00 " Αυτοκίνητα Λεωφορεία "
- 13.01 " Λοιπά Επιβατικά Αυτοκίνητα "
- 13.02
-

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 14

Στον παρόντα λογαριασμό παρακολουθούνται τα εντός και τα εκτός εκμεταλλεύσεως **έπιπλα** και ο εντός και εκτός **λοιπός εξοπλισμός** που υπάρχουν στις διάφορες κτιριακές εγκαταστάσεις της οικονομικής μονάδας. Ο τρόπος λειτουργίας του λογαριασμού 14 είναι ανάλογος με αυτόν που εφαρμόζεται στους λογαριασμούς 12 και 13 . Καταχωρούνται δηλαδή τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός στα βιβλία , με το κόστος κτήσης τους , με την αξία κτήσης τους (τιμολογιακή αξία) μειωμένη με τις εκπτώσεις ή αυξημένη με το κόστος κατασκευής .

Επίσης η αξία κτήσης προσαυξάνεται με την επέκταση ή την βελτίωση . Ο Κ.Β.Σ. (π.δ. 186 / 1992 άρθρο 7§5) ορίζει ότι : τα έπιπλα και τα σκεύη που καταχωρούνται στο βιβλίο απογραφών , δεν είναι αναγκαίο να τηρηθούν αναλυτικά όπως συμβαίνει με τα άλλα πάγια στοιχεία .

Ετσι στο βιβλίο απογραφών αναγράφεται ο αριθμός των ομοειδών επιπλων ή σκευών και η αντίστοιχη συνολική αξία . Σχετικά με το περιεχόμενο και τη λειτουργία των αναλυτικών λογαριασμών παρέχονται οι ακόλουθες διευκρινίσεις :

14.00 " Επιπλα "

Στο λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται τα κινητά αντικείμενα ή αυτά που είναι εγκατεστημένα αλλά δεν αποχωρίζονται εύκολα από την επιχείρηση, και ο προορισμός τους είναι να συμπληρώνουν ή να διακοσμούν τους κτηριακούς χώρους και χρησιμοποιούνται από το προσωπικό της οικονομικής μονάδας.

14.01 " Σκεύη "

Είναι τα διάφορα είδη που εξυπηρετούν τις ανάγκες των εστιατορίων , κυλικείων , ξενοδοχείων κ.λ.π όπως είναι οι ψύκτες νερού , ψυγεία , ηλεκτρικοί φούρνοι ή σκεύη κουζίνας .

14.02 " Μηχανές γραφείου "

Είναι οι κάθε είδους μηχανές της οικονομικής μονάδας , που χρησιμοποιούνται στα γραφεία , όπως οι λογιστικές, αριθμομηχανές, γραφομηχανές.

14.03 " Η / Υ & ηλεκτρονικά συστήματα "

Είναι τα κάθε είδους ηλεκτρονικά μηχανήματα που εξυπηρετούν τις ανάγκες της επιχείρησης όπως ηλεκτρονικούς υπολογιστές , ηλεκτρονικές οθόνες διατρητικές και διερευνητικές μηχανές .

14.04 " Μέσα αποθήκευσης & μεταφοράς "

Τα πάγια αυτά στοιχεία είναι μέσα που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση και μεταφορά . Έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος & αποσβένονται τμηματικά (δοχεία, δεξαμενές , σιλό , κοντέινερ , παλέτες) .

14.05 " Επιστημονικά όργανα "

Στον λογαριασμό αυτό παρακολουθείται κάθε φορητό μέσο που χρησιμοποιείται για τις αναγκαίες αναλύσεις , μετρήσεις και δοκιμές πάνω σε υλικά που χρησιμοποιεί η επιχείρηση , σε δυνάμεις και διάφορες μορφές ενέργειας π. χ. αντιδραστήρες , αποστακτήρες , ζυγοί ακριβείας , μετρητές αποχής υλικού σε κρούσεις, θραύστες, συσκευές τεχνητής δημιουργίας , ή συσκευές δημιουργίας κενού .

14.06 " Ζώα για πάγια εκμετάλλευση "

Είναι τα ζώα που προορίζονται για πάγια εκμετάλλευση κυρίως από τις γεωργικές και κτηνοτροφικές μονάδες π.χ. άλογα, βόδια, που χρησιμοποιούνται για όργωμα αγρών ή μεταφορές, αγελάδες που παρέχουν νεογέννητα μοσχάρια ή το γάλα .

14.07

14.08 " Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών "

Είναι τα διάφορα φορητά ή εγκατεστημένα μέσα τηλεπικοινωνιών π.χ. τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές, τέλεξ .λ.π.

14.09 " Λοιπός εξοπλισμός "

Στον λογαριασμό " λοιπός εξοπλισμός " καταχωρούνται όλα τα άλλα είδη εξοπλισμού που δεν μπορούμε να τα καταχωρήσουμε στις παραπάνω μερίδες του 14. Τέτοια είναι π.χ. οι φωτεινές επιγραφές που προβάλλουν την επιχείρηση και τα προϊόντα της . Στην περίπτωση που το κόστος κατασκευής είναι μεγάλο , τότε γίνεται τμηματική απόσβεση . Τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης τους καταχωρούνται στο λογαριασμό 64.02.04 " Έξοδα Λειτουργίας Φωτεινών Επιγραφών " και τα ενοίκια που τυχόν καταβάλλει για τις φωτεινές επιγραφές στο λογαριασμό 62.04.08 " Ενοίκια Φωτεινών Επιγραφών "

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 15

Στον λογαριασμό " Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές πάγιων στοιχείων " παρακολουθούνται :

- Τα ποσά που διαθέτονται για κατασκευή νέων ενσώματων παγίων στοιχείων .
- Ποσά που προκαταβάλλονται για την αγορά ενσώματων παγίων .

Αναπτύσσεται σε δευτεροβάθμιους λογαριασμούς αντίστοιχους με τους πρωτοβάθμιους των ενσώματων παγίων.

Λειτουργία των λογαριασμών

Το κόστος κατασκευής των παγίων στοιχείων που κατασκευάζονται από την οικονομική μονάδα με δικά της μέσα παρακολουθείται και προσδιορίζεται με τους λογαριασμούς παραγωγής της ομάδας 9 (αναλυτική λογιστική εκμεταλλεύσεως) ή υπολογίζεται εξωλογιστικά αν η οικονομική μονάδα δεν εφαρμόζει αναλυτική λογιστική . Στο κόστος κατασκευής περιλαμβάνονται : η τιμή κτήσεως των Α' υλών και διαφόρων υλικών που αναλώθηκαν για την παραγωγή των ιδιοπαραγωμένων παγίων .

Το κόστος που προσδιορίζεται μ' αυτόν τον τρόπο καταχωρείται στην χρέωση των υπολογισμών του 15 , με πίστωση των αντίστοιχων υπολογισμών του 78.00 .

Το κόστος αυτό μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής παραμένει στους υπολογισμούς του 15 και μεταφέρεται στη νέα χρήση αν δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος της παρούσας χρήσεως . Με την ολοκλήρωση της κατασκευής , το συνολικό κόστος κατασκευής του παγίου , μεταφέρεται στους οικείους υπολογισμούς του 15 των παγίων στοιχείων , 11-14 λογαριασμός και ο 16 .

**Γ) ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ , ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ,
ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ**

Στο προηγούμενο κεφάλαιο αναφερθήκαμε σε δαπάνες που αφορούν τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία .

Αυτές είναι :

1) **Δαπάνες επέκτασης ή προσθήκης κτιρίου** , δηλαδή δαπάνες για οποιαδήποτε μόνιμη αύξηση του όγκου , του μεγέθους ή της ωφελιμότητας του κτιρίου . Οι δαπάνες αυτές αυξάνουν την αξία κτήσης του .

2) **Δαπάνες επέκτασης ή προσθήκης μηχανήματος** . Οι δαπάνες αυτές αφορούν κάθε προσθήκη ή εργασία που γίνονται στα μηχανήματα και αυξάνει το μέγεθος και την παραγωγική τους δυναμικότητα . Και αυτές οι δαπάνες αυξάνουν την αξία κτήσεως .

3) **Βελτίωση ενσωμάτου παγίου περιουσιακού στοιχείου** . Ετσι ονομάζεται κάθε τεχνολογική επέμβαση που γίνεται στο πάγιο στοιχείο και που αυξάνει την Ω.Δ.Ζ. , την παραγωγικότητά του είτε μειώνει το κόστος λειτουργίας του . Οι βελτιώσεις αυτές αυξάνουν την αξία κτήσεώς .

4) **Συντήρηση ενσωμάτου παγίου περιουσιακού στοιχείου** . Αυτές οι τεχνολογικές επεμβάσεις έχουν σκοπό τη διατήρηση της αρχικής παραγωγικής ικανότητας του στοιχείου , για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα . Δεν αυξάνουν την αξία κτήσεως .

5) **Επισκευή ενσωμάτου Π.Π.Σ.** . Πρόκειται για επιδιορθώσεις φθαρμένων ή κατεστραμμένων μερών του παγίου στοιχείου , με σκοπό την επαναφορά της παραγωγικής του ικανότητας στο επίπεδο , πριν την καταστροφή ή τη βλάβη . Ούτε οι δαπάνες αυτές αυξάνουν την αξία κτήσης των παγίων .

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 2

Α Π Ο Σ Β Ε Σ Ε Ι Σ

1. ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Κατά τους περισσότερους συγγραφείς της Λογιστικής και της Οικονομικής των επιχειρήσεων στη χώρα μας, απόσβεση είναι η μείωση της αξίας των παγίων στοιχείων που επέρχεται με την πάροδο του χρόνου και οφείλεται στη λειτουργική, χρονική φθορά και την οικονομική απαξίωσή τους, καθώς και η διαδικασία επιβάρυνσης με αυτή είτε άμεσα είτε έμμεσα των αποτελεσμάτων κάθε λογιστικής περιόδου.

Ο νομοθέτης ορίζει ότι " η απόσβεση του καθενός από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι ανάλογη της ετήσιας μείωσης της αξίας του, που οφείλεται τόσο στη χρησιμοποίηση του στοιχείου αυτού, όσο και στην πάροδο του χρόνου και την οικονομική απαξίωσή του...." (άρθρο 43 @ 5 δ.ν. 2190 / 1920) .

Εξάλλου, το Ε.Γ.Λ.Σ. ορίζει ότι " απόσβεση είναι η χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του παγίου περιουσιακού στοιχείου, που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του και συνακόλουθα η λογιστική απεικόνιση και ο καταλογισμός της σε κάθε μια χρήση. Οι αποσβέσεις κάθε χρήσεως βαρύνουν το λειτουργικό κόστος, ή απευθείας τα αποτελέσματα χρήσεως όταν πρόκειται για αποσβέσεις, που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος .

Το ποσό της ετήσιας αποσβέσεως αντιπροσωπεύει τη μείωση της αξίας του πάγιου στοιχείου, που επέρχεται λόγω της χρησεώς του, της παρόδου του χρόνου και της οικονομικής απαξιώσεως (Ε.Γ.Λ.Σ. παράγραφος 2.2.102 περίπτωση 1).

Αρα τόσο ο νόμος όσο και το Ε.Γ.Λ.Σ. δεν απομακρύνονται από την αντίληψη ότι απόσβεση είναι η μείωση της αξίας των πάγιων στοιχείων.

Πέρα από την θεωρητική πλευρά, στην πράξη το θέμα των αποσβέσεων στηρίζεται πάνω σε άλλη βάση.

Η επιχείρηση αγοράζει και χρησιμοποιεί πάγια στοιχεία, τα οποία έχουν την δυνατότητα να παράγουν εισόδημα. Με την χρησιμοποίησή τους στην παραγωγή εισοδήματος προσφέρουν στην επιχείρηση οικονομικές υπηρεσίες οι οποίες σταδιακά εξαντλούνται.

Η αναλογία του συνολικού κόστους των πάγιων προς το εισόδημα που παράγουν, μας φανερώνει το έξοδο της περιόδου στην οποία παρήχθη το εισόδημα.

Σκοπός της επιχείρησης είναι να πραγματοποιήσει τέτοια έσοδα, που να καλύψουν όλα τα έξοδα της περιόδου και να αφήσουν και ένα πλεόνασμα, δηλαδή ΚΕΡΔΟΣ. Με αυτόν τον τρόπο η επιχείρηση εξασφαλίζει όλα τα έξοδα και συνεπώς και την επένδυσή της σε πάγια στοιχεία.

Αρα η βαθύτερη έννοια του υπολογισμού των αποσβέσεων συνίσταται στην επανείσπραξη της αγοραστικής δυνάμεως που επενδύθηκε στα πάγια στοιχεία. Το αν η επιχείρηση αντικαταστήσει το αποσβεσθέν πάγιο στοιχείο με ένα καινούργιο, είναι θέμα αποφάσεως της διοικήσεως της επιχείρησης.

Καταλήγοντας, φθάνουμε στο συμπέρασμα ότι η απόσβεση αποτελεί έξοδο της επιχείρησης . Σύμφωνα με τη λογιστική του ιστορικού κόστους , απόσβεση είναι το κόστος κτήσεως των υπηρεσιών των πάγιων στοιχείων που αναλώθηκαν την συγκεκριμένη χρονική περίοδο για την παραγωγή εισοδήματος.

2. ΑΙΤΙΑ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία ενσώματα και ασώματα (με εξαίρεση τα οικοδομήσιμα γήπεδα και τις άλλες εδαφικές εκτάσεις) έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή . Με την πάροδο του χρόνου τα πάγια εξαντλούνται βαθμιαία μη μπορώντας να αποδώσουν ικανοποιητικά , μειώνοντας έτσι την αξία τους . Τα αίτια που προκαλούν την μείωση της αξίας αυτής διακρίνονται σε :

A) Φυσικά & B) Οικονομικά

A) Τα φυσικά αίτια ωφείλονται στη λειτουργική και την χρονική φθορά των παγίων.

Λειτουργική φθορά υφίσταται τα Π. Π. Σ. που

χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση για να παρέχουν υπηρεσίες για την επίτευξη των σκοπών της .

Η λειτουργική φθορά των παγίων και κατά συνέπεια και το ύψος της ετήσιας απόσβεσης εξαρτάται από το πόσο χρησιμοποιούνται τα πάγια καθώς επίσης και από το πόσο συχνά συντηρούνται. Η λειτουργική φθορά διακρίνεται σε **Συνήθης** και **Ασυνήθης** .

Συνήθης λειτουργική φθορά είναι αυτή που

υπόκεινται τα ενσώματα πάγια και οφείλεται στην ομαλή και συνεχή χρησιμοποίησή τους μέσα στην επιχείρηση . Το αν η φθορά θα είναι μεγάλη ή μικρή εξαρτάται απο το πόσο συχνά χρησιμοποιείται το Π. Π. Σ. και με τι ένταση. Όσο πιο εντατικά χρησιμοποιείται ένα πάγιο , τόσο μεγάλη θα είναι η φθορά του . Αντιθέτως η φθορά του θα περιορίζεται με τις συντηρήσεις ή ακόμη και με τον σωστό χειρισμό .

Ας σημειωθεί εδώ ότι και η αχρηστία μπορεί να προκαλέσει μείωση της αξίας του πάγιου στοιχείου. Ορισμένα γεωργικά μηχανήματα και εργαλεία για παράδειγμα που παραμένουν στην ύπαιθρο φθείρονται γρηγορότερα από την αχρηστία παρά από τη χρήση .

Ασυνήθης λειτουργική φθορά είναι η φθορά του

πάγιου από θραύσεις και άλλα ατυχήματα . Επίσης συμβαίνει σε περιπτώσεις που δεν γίνεται τακτικά και σωστά η συντήρησή του . Με αυτό το τρόπο προκαλούνται ζημιές στο πάγιο που μπορεί μεν να επισκευάζεται , προξενούν όμως μείωση της χρησιμότητάς του άρα μείωση της ωφέλιμης διάρκειας ζωής του .

Συνοψίζοντας θα μπορούσαμε να πούμε ότι όλα τα Π. Π. Σ. , εκτός από τις εδαφικές εκτάσεις υπόκεινται σε λειτουργικές φθορές ή αλλιώς σε λειτουργικές αποσβέσεις .

Υπάρχουν όμως και ορισμένα πάγια όπως μηχανήματα , αεροπλάνα , γερανοί , αυτοκίνητα κ.λ.π. που υπόκεινται κυρίως σε λειτουργικές αποσβέσεις . Επίσης λειτουργικές φθορές υφίστανται και τα γήπεδα εκμετάλλευσης π.χ λατομεία , μεταλλεία , ορυχεία που αποκτούνται από τις επιχειρήσεις για τον πλούτο τους .

Με την εκμετάλλευση, των οποίων, χάνεται μέρος της αξίας τους λόγω εξάντλησης των αποθεμάτων τους.

Χρονική φθορά υφίστανται τα Π. Π. Σ. και οφείλεται απλά στην πάροδο του χρόνου. Έτσι και σε αυτή την περίπτωση χρονική φθορά ή αλλιώς χρονικές αποσβέσεις υπόκεινται όλα τα Π. Π. Σ. με εξαίρεση τις εδαφικές εκτάσεις. Υπάρχουν επίσης και εδώ ορισμένα πάγια που υπόκεινται **κυρίως** σε χρονική φθορά. Τέτοια είναι :

- Γεωργικά μηχανήματα, ζώα έλξεως ή αναπαραγωγής, οπωροφόρα δέντρα κ.λ.π. .

- Υπόγειες ηλεκτρικές ή υδραυλικές εγκαταστάσεις κ.τ.λ.

- Ασώματα πάγια στοιχεία (δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, δίπλωμα πνευματικής ιδιοκτησίας, σήματα κ.λ.π.) που προστατεύονται απο συμβάσεις ή το νόμο για ορισμένα έτη, μειώνεται έτσι η αξία τους με την απλή πάροδο του χρόνου.

Β) Τα Οικονομικά Αίτια των αποσβέσεων διακρίνονται σε Κοινωνικοοικονομικούς και σε Ιδιωτικοοικονομικούς Παράγοντες .

Κοινωνικοοικονομικοί Παράγοντες

Εξαιτίας της επιστημονικής και τεχνολογικής προόδου, τα Π. Π. Σ. και ιδιαίτερα τα μηχανήματα υπόκεινται σε οικονομική απαξίωση, δηλαδή σε αχρήστευση των παραγωγικών τους στοιχείων .

Η οικονομική αυτή απαξίωση τους οδηγεί στον πρόωρο τερματισμό της ωφέλιμης ζωής των Π.Π.Σ. .

Η ραγδαία αυτή εξέλιξη της επιστήμης και τεχνολογίας οδηγεί στη δημιουργία σύγχρονων μηχανημάτων και εξοπλισμού με πολλά πλεονεκτήματα για τις επιχειρήσεις, είναι οικονομικά, συντελούν

δηλαδή στην μείωση του κόστους παραγωγής , είναι απλούστερα στη χρήση κ.λ.π . Όλα αυτά έχουν σαν αποτέλεσμα την πρόωρη οικονομική αχρήστευση (οικονομική απαξίωση) του παλιού εξοπλισμού των επιχειρήσεων , πολύ νωρίτερα από την φυσική αχρήστευσή του. Η απαξίωση είναι δυνατόν να προέρχεται ακόμη και από την αλλαγή της μόδας , εξαιτίας της οποίας το παραγόμενο προϊόν έπαψε να ζητείται από την αγορά.

Βέβαια ένας συγκεκριμένος εξοπλισμός μπορεί να έχει οικονομικά αχρηστευθεί για μια επιχείρηση αλλά για μια άλλη επιχείρηση μικρότερης ισχύος να είναι οικονομικά χρησιμοποιήσιμος.

Ο εκσυγχρονισμός των πάγιων περιουσιακών στοιχείων έχει γίνει σήμερα απαραίτητος . Λόγω του μεγάλου συναγωνισμού των επιχειρήσεων η μη έγκαιρη αντικατάσταση του παλιού εξοπλισμού μπορεί να οδηγήσει σε αφανισμό.

Σχεδόν όλα τα περισσότερα Π. Π. Σ. υπόκεινται σε οικονομική απαξίωση . Εξαιρούνται τα οικοδομήσιμα γήπεδα και άλλες εδαφικές εκτάσεις . Ασφαλώς ο κίνδυνος της οικονομικής αυτής αχρήστευσης είναι για άλλα στοιχεία εντονότερος (π. χ. μηχανήματα, πλοία, αεροπλάνα, Η/Υ , κ.λ.π.) και για άλλα μικρότερος (π. χ. έπιπλα , σκεύη , αυτοκίνητα κ.λ.π.) .

Ιδιωτικοοικονομική Ακαταλληλότητα

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία και ιδιαίτερα τα μηχανήματα , ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός και οι τεχνικές εγκαταστάσεις υπόκεινται σε οικονομική αχρήστευση , όταν δεν μπορούν πια να

χρησιμοποιηθούν για παραγωγικούς σκοπούς της επιχείρησης. Για παράδειγμα, όταν επεκτείνεται οι ανάγκες της παραγωγής, αυξάνονται. Το μηχάνημα μπορεί και να βρίσκεται σε καλή κατάσταση και να προσφέρει τις ίδιες υπηρεσίες που πρόσφερε όταν αγοράστηκε. Όμως, δεν μπορεί πια να συμβάλλει στην επίτευξη των νέων στόχων της επιχείρησης. Άρα το μηχάνημα κρίνεται ανεπαρκές.

Η ιδιωτικοοικονομική αυτή ακαταλληλότητα μπορεί να επέλθει στις εξής παρακάτω περιπτώσεις :

I) Με την αύξηση του επιπέδου της παραγωγής.

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που δεν μπορούν να ανταποκριθούν στην αυξημένη παραγωγή πρέπει να αντικατασταθούν.

II) Με την αλλαγή της πρώτης ύλης.

Τα Π.Π.Σ που δεν μπορούν να παράγουν το προϊόν με βάση τη νέα πρώτη ύλη, θα πρέπει να αντικατασταθούν.

III) Με την αύξηση του αριθμού του παραγόμενου προϊόντος.

Είναι λογικό μερικά από τα παλαιά μηχανήματα να μην έχουν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στη νέα ποικιλία παραγωγής και επομένως θα πρέπει να αντικατασταθούν.

IV) Με τη μεταφορά του εργοστασίου σε άλλη θέση.

Όλοι αυτοί οι παραπάνω λόγοι συντελλούν στην πρόωρη οικονομική αχρήστευση του εξοπλισμού, γεγονός που οδηγεί στην μείωση της αξίας τους δηλαδή στην απόσβεση λόγω ιδιωτικοοικονομικής ακαταλληλότητας ή ανεπάρκειας.

3. ΣΚΟΠΟΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Με την λογιστική διαδικασία των αποσβέσεων επιδιώκουμε κυρίως :

α) Να προσδιορίσουμε όσο το δυνατόν ακριβέστερα και σωστότερα τα αποτελέσματα Χρήσεως τα οποία πρέπει να επιβαρυνθούν και με τις αποσβέσεις αφού αποτελούν έξοδο της περιόδου .

β) Να εμφανίσουμε όσο το δυνατόν ακριβέστερα και σωστότερα την περιουσία των επιχειρήσεων στους Ισολογισμούς . Καταχωρούμε τις αποσβέσεις στο Πάγιο Ενεργητικό με την αναπόσβεστη αξία τους , δηλαδή με το Κόστος Κτήσης μείον τις αποσβέσεις αλλά και στο Κυκλοφοριακό Ενεργητικό ως τμήμα του τελικού κόστους παραγωγής των αποθεμάτων των ετοιμών προϊόντων .

γ) Να προσδιορίσουμε ακριβέστερα το κόστος των Προϊόντων , Υπηρεσιών κ.λ.π. προσθέτοντας στο τελικό τους Κόστος και τις αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων αφού αυτές αντιπροσωπεύουν την αξία των υπηρεσιών των παγίων που αναλώθηκαν για την παραγωγή των προϊόντων .

δ) Να προστατέψουμε και να σταθεροποιήσουμε το Κεφαλαίο της επιχείρησης , με την μείωση των προς διανομή κερδών κάθε λογιστικής περιόδου .

Η χρησιμοποίηση των παγίων στοιχείων ωφελεί την κάθε λογιστική χρήση κατά το ποσό των αποσβέσεων που διενεργούνται μέσα σ' αυτήν , έτσι ώστε στο τέλος της ωφέλιμης ζωής των Π. Π. Σ να έχει επιστραφεί μέσα στην επιχείρηση ολόκληρη αγοραστική δύναμη που έχει δαπανηθεί για την απόκτησή τους.

ε) Να μειώσουμε την φορολογητέα ύλη. Οι αποσβέσεις ως έξοδο εκπίπτουν απ' τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης . Έτσι το φορολογητέο εισόδημα (ΚΕΡΔΟΣ) θα είναι μειωμένο κατά το ποσό των αποσβέσεων με αποτέλεσμα ο πληρωτέος φόρος, να είναι μειωμένος κατά το ποσό του φόρου που αναλογεί στο ποσό των αποσβέσεων.

4. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Γνωρίζουμε ότι απόσβεση είναι η χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του Π. Π. Σ που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του, και ότι κάθε λογιστική περίοδος θα πρέπει να επιβαρύνεται με ποσό απόσβεσης ανάλογο με το οικονομικό όφελος που έλαβε η επιχείρηση από την χρησιμοποίηση του Π. Π. Σ.

Για να υπολογίσουμε λοιπόν τα ετήσια ποσά των αποσβέσεων θα πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας τους εξής παράγοντες:

- I) Αποσβεστέα αξία.
- II) Ωφέλιμη διάρκεια ζωής.
- III) Μέθοδος απόσβεσης.

Αναλυτικότερα αναφέρουμε:

I) Αποσβεστέα αξία, ενός αποσβέσιμου Π.Π.Σ. είναι το ιστορικό κόστος, μειωμένο κατά την υπολλειματική αξία του, εφ' όσον αυτή είναι αξιόλογη. Το ιστορικό κόστος βέβαια, μπορεί να έχει αντικατασταθεί νόμιμα από άλλο ποσό λόγω π. χ. αναπροσαρμογής που επιβλήθηκε απ' το νόμο.

Επίσης το άν η υπολλειματική αξία είναι ή όχι αξιόλογη και αν θα ληφθεί υπ' όψιν, για τον προσδιορισμό της αποσβεστέας αξίας, αφήνεται στην κρίση της οικονομικής μονάδας.

Αξία κτήσης ή κόστος κτήσης

είναι η αξία αγοράς του Π. Π. Σ. που αναγράφεται στο τιμολόγιο ή στο συμβόλαιο , αυξημένη με τα ειδικά έξοδα αγοράς και τα έξοδα εγκατάστασης και μειωμένη με το ποσό των τυχόντων λαμβανομένων εκπτώσεων . Σε περίπτωση ιδιοκατασκευής , ως αξία κτήσης λαμβάνεται το κόστος ιδιοκατασκευής του . Επίσης οι δαπάνες βελτίωσης και το κόστος επέκτασης ή προσθήκης , αυξάνουν την αξία κτήσης .

Τέλος , ως αξία κτήσης θεωρείται και η αναπροσαρμοσμένη αξία των ενσωματωμένων Π.Π.Σ.

Υπολλειματική αξία ενός αποσβέσιμου Π.Π.Σ. είναι

η αξία που υπολογίζεται να ρευστοποιηθεί στο τέλος της ωφέλιμης διάρκειας ζωής του . Θεωρούμε δηλαδή ότι η υπολλειματική αυτή αξία είναι η πιθανή τιμή πώλησης του στοιχείου μετά την ολοκληρωτική απόσβεσή του , η οποία μειώνεται κατά τα έξοδα που πιθανόν να απαιτηθούν για την πραγματοποίηση της πώλησης (π.χ. προμήθεια) .

Σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία η υπολλειματική αξία αγνοείται , και έτσι το κόστος κτήσης ισούται με την αποσβεστέα αξία του Π.Π.Σ.

Αποσβέσιμο πάγιο περιουσιακό στοιχείο είναι το ενσώματα ή άυλο Π. Π. Σ. που αποκτά η επιχείρηση με σκοπό να ικανοποιήσει τις παραγωγικές της ανάγκες .

Έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής περιορισμένη , όμως σίγουρα μεγαλύτερη από ένα έτος .

Σημειώνουμε ότι όλα τα Π.Π.Σ. , ενσώματα και ασώματα , είναι αποσβέσιμα εκτός από τα οικοδομήσιμα γήπεδα και άλλες εδαφικές

εκτάσεις που έχουν απεριόριστη Ω.Δ.Ζ. γιατί δεν υπόκεινται ούτε σε λειτουργική ούτε σε χρονική φθορά.

II) ΩΦΕΛΙΜΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΖΩΗΣ

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. , ωφέλιμη ζωή είναι , είτε η χρονική περίοδος κατά την οποία υπολογίζεται ότι το αποσβέσιμο πάγιο στοιχείο θα χρησιμοποιείται παραγωγικά από την επιχείρηση, είτε η ολική ποσότητα παραγωγής ή το ολικό έργο το οποίο αναμένεται να επιτύχει η οικονομική μονάδα από το πάγιο αυτό στοιχείο , (π. χ. ωφέλιμη διάρκεια ζωής μηχανήματος μετρημένη σε παραγωγικές ώρες) .

Η ωφέλιμη ζωή του αποσβέσιμου παγίου στοιχείου μπορεί λοιπόν, να ορισθεί με βάση :

- α) χρονικές περιόδους (έτη ή μήνες) ,
- β) λειτουργικές περιόδους ή ώρες εργασίας

και γ) μονάδες παραγόμενων προϊόντων .

Η επιλογή της κατάλληλης βάσεως εξαρτάται από τη φύση των Π. Π. Σ. και τους σημαντικότερους παράγοντες που προκαλούν μείωση της χρησιμότητας αυτών .

Σε πολλές περιπτώσεις , η ωφέλιμη ζωή του στοιχείου σε μια επιχείρηση είναι δυνατόν να είναι μικρότερη απ' τη φυσική του ζωή . Αυτό οφείλεται στην ένταση εκμετάλλευσης του παγίου στοιχείου , στο βαθμό και στη συστηματικότητα των συντηρήσεων και επισκευών του , καθώς επίσης και στον κίνδυνο της οικονομικής του απαξίωσης . Στη χώρα μας η Ωφέλιμη Διάρκεια Ζωής των Π.Π.Σ. δίνεται απ'την φορολογική νομοθεσία αφού αυτή ορίζει τους συντελεστές απόσβεσης κατά κατηγορίες Π.Π.Σ.

Για παράδειγμα αν κάποιο πάγιο περιουσιακό στοιχείο ο συντελεστής απόσβεσης είναι 20% έπεται ότι η ωφέλιμη διάρκεια ζωής που προσδιορίζεται σε,

$$100 \% \quad : \quad 20 \% \quad = \quad 5 \quad \text{έτη}$$

III) ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Με βάση την αποσβεστέα αξία και την ωφέλιμη Διάρκεια Ζωής του Π. Π. Σ. προσδιορίζουμε με συστηματικό τρόπο τα ετήσια ποσά των αποσβέσεων (Στην επόμενη παράγραφο πιο αναλυτικά) .

Ε. ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Α. Απαρίθμηση των κυριότερων μεθόδων

Η Λογιστική θεωρία και πράξη έχει επινοήσει πολλές μεθόδους υπολογισμού των αποσβέσεων, οι βασικότερες των οποίων είναι:

1. Μέθοδος της Σταθερής απόσβεσης

2. Μέθοδος της φθίνουσας απόσβεσης

- (α) Σύστημα του προοδευτικά ελαττουμένου συντελεστή .
- (β) Σύστημα του σταθερού ποσού επί της αναπόσβεστης αξίας .
- (γ) Σύστημα του διπλάσιου ποσοστού επί της εκάστοτε αναπόσβεστης αξίας.
- (δ) Σύστημα του αθροίσματος των αριθμών των ετών της Ω.Δ.Ζ. του πάγιου περιουσιακού στοιχείου.

3. Μέθοδος της αύξουσας απόσβεσης

- (α) Σύστημα του προοδευτικά αυξανόμενου συντελεστή .
- (β) Σύστημα του αθροίσματος των αριθμών των ετών της Ω.Δ.Ζ. του πάγιου περιουσιακού στοιχείου.

4. Μέθοδος Λειτουργική

Αναπτύσσουμε μόνο την μέθοδο σταθερής απόσβεσης καθώς και την μέθοδο του προοδευτικά ελαττομένου συντελεστή (φθίνουσα απόσβεσης), γιατί παρόμοιες με αυτές μέθοδοι εφαρμόζονται στη χώρα μας, σύμφωνα με τις νέες διατάξεις του Προεδρικού Διατάγματος 100/16.4.1998

B. Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Η Σταθερή μέθοδος θεωρεί ως αποκλειστικό παράγοντα της σταδιακής μείωσης της αξίας του Π. Π. Σ., το χρόνο. Ετσι κατανέμει την αποσβεστέα αξία ισόποσα σε κάθε ένα από τα έτη της Ω.Δ.Ζ. του πάγιου Στοιχείου.

Ως αποσβεστέα αξία ενός Π. Π. Σ. μπορεί να ληφθεί είτε η αξία κτήσης μειωμένη κατά την υπολειματική αξία, όταν αυτή κρίνεται αξιόλογη.

Ετσι η απόσβεση υπολογίζεται από τον τύπο:

$$1. \alpha 1 = \frac{A A}{V} = \frac{A K}{V}, \text{ όταν η υπολειματική αξία δεν λαμβάνεται υπ' όψιν.}$$

ή

$$2. \alpha 2 = \frac{A A}{V} = \frac{A K - \gamma A}{V}, \text{ όταν η υπολειματική αξία λαμβάνεται υπ' όψιν .}$$

Αν υποθέσουμε για παράδειγμα :

$$A K = \text{Αξία Κτήσης (ή Ιστορικό Κόστος)} = 1.000.000$$

$$Y A = \text{Υπολειμματική Αξία} = 100.000$$

$$A A = \text{Αποσβεστέα Αξία} = 900.000$$

$$V = \Omega \Delta Z = \text{Ωφέλιμη Διάρκεια Ζωής} = 5 \text{ Έτη}$$

- Τότε ο υπολογισμός της Ετήσιας Απόσβεσής γίνεται ως εξής:

$$1. \alpha 1 = \frac{A A}{V} = \frac{A K}{V} = \frac{1.000.000}{5} = 200.000 \text{ δρχ}$$

ή

$$2. \alpha 2 = \frac{A A}{V} = \frac{A K - Y A}{V} = \frac{900.000}{5} = 180.000 \text{ δρχ}$$

Στην πράξη, το ποσό της ετήσιας απόσβεσης

(α) υπολογίζεται με το γινόμενο :

$$\text{ΑΠΟΣΒΕΤΕΑ ΑΞΙΑ (A A) * ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ (P)}$$

Επειδή $\alpha = A A * P$, ο συντελεστής απόσβεσης (P) ισούται είτε με το πηλίκο : $\alpha / A A$ (ποσοστό της ετήσιας απόσβεσης πάνω στην αποσβεστέα αξία), είτε με το πηλίκο $1 / v$ (αντίστροφος αριθμός της Ω.Δ.Ζ.)

Ετσι με βάση τα παραπάνω , ο συντελεστής απόσβεσης (P) και στην περίπτωση που υπολογίζεται η υπολειμματική αξία και στην περίπτωση που δεν υπολογίζεται θα είναι :

$$1. P1 = 180000 / 900000 = 20 \% \quad \text{ή} \quad \text{και} \quad 1 / 5 = 20 \%$$

$$2. P2 = 200000 / 1000000 = 20 \% \quad \text{ή} \quad \text{και} \quad 1 / 5 = 20 \%$$

Η παρακολούθηση των ετήσιων και συνολικών αποσβέσεων , καθώς και της λογιστικής αξίας (υπολοίπου) ενός Π. Π. Σ. γίνεται με το λεγόμενο " Πίνακα Αποσβέσεων " , ο οποίος στο δικό μας παράδειγμα θα έχει ως εξής :

ΕΙΔΟΣ	:	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	" X "
ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ	:	1.000.000	δρχ
ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ	:	100.000	δρχ
ΑΠΟΣΒΕΤΕΑ ΑΞΙΑ	:	900.000	δρχ
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ:		20 %	
ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΣΒΕΣΗ	:	180.000	δρχ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Α Π Ο Σ Β Ε Σ Ε Ω Ν

ΕΤΟΣ	ΑΞΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΚΑΘΕ ΧΡΗΣΗΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΣΒΕΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	ΑΞΙΑ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΚΑΘΕ ΧΡΗΣΗΣ
1.	1.000.000	180.000	180.000	820.000
2.	820.000	180.000	360.000	640.000
3.	640.000	180.000	540.000	460.000
4.	460.000	180.000	720.000	280.000
5.	280.000	180.000	900.000	<u>100.000:YA</u>

Το ποσό στο τέλος του 5ου έτους
ισούται με την υπολειμματική αξία.

Δηλ. Αποσβεστέα αξία = AA-YA

* Στην περίπτωση που η Y.A. δεν
λαμβάνεται υπόψιν, το ποσό της ετήσιας
απόσβεσης θα ήταν 200.000, για τα τέσσερα
πρώτα χρόνια, και 199.999 δρχ. για το 5ο
έτος.
Η 1 δρχ. που μένει ως αξία στο τέλος των
5 χρήσεων, καλείται αξία μνήμης και
υπενθυμίζει την ύπαρξη του Π. Π. Σ. ως πλήρως
αποσβεσμένο.

Η Σταθερή μέθοδος χρησιμοποιείται πολύ
στην πράξη. Αυτό συμβαίνει, γιατί είναι
απλή, ευνόητη, συστηματική και ορθολογική.

Κυρίως προτιμείται όταν συντρέχουν
παρόμοιες με τις παρακάτω καταστάσεις :

(α) Η παραγωγική δυναμικότητα του Παγίου
Στοιχείου μειώνεται σχεδόν ισόποσα κάθε έτος.

(β) Η παραγωγική του δυναμικότητα, και
συνεπώς η χρησιμότητά του, μειώνεται κυρίως
λόγω χρονικής φθοράς παρά λειτουργικής.

(γ) Οι επισκευές και συντηρήσεις είναι περίπου του ίδιου ύψους σε κάθε χρήση.

Η σταθερή μέθοδος παρουσιάζει και τα εξής σοβαρά μειονεκτήματα :

(α) Επειδή ως μοναδική αιτία των αποσβέσεων θεωρεί τη χρονική φθορά, επιβαρύνει την κάθε λογιστική χρήση με το ίδιο ποσό απόσβεσης.

Ενώ εμείς γνωρίζουμε πως η μείωση της αξίας των περισσότερων Π. Π. Σ. οφείλεται κυρίως στην χρήση παρά στο χρόνο.

(β) Υπάρχει πιθανότητα το ποσό της ετήσιας απόσβεσης που καταλογίζει, να μην αναλογεί στα έσοδα που πραγματοποιούνται την συγκεκριμένη χρονική περίοδο, κατά την χρησιμοποίηση του. Αυτό συμβαίνει επειδή ο βαθμός χρησιμοποίηση του Π. Π. Σ. είναι δυνατόν να διαφέρει από χρήση σε χρήση.

(γ) Αδυνατεί να αντιπαραθέσει σωστά το ετήσιο κόστος χρησιμοποίησης του Π. Π. Σ. με τα σταθερά ποσά των ετήσιων αποσβέσεων λόγω του ότι οι δαπάνες συντήρησης και επισκευών αυξάνουν με την πάροδο του χρόνου.

Γ. Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Η φθίνουσα μέθοδος δεν είναι τόσο απλή στην εφαρμογή της όπως η σταθερή μέθοδος. Ταιριάζει με τα Π. Π. Σ. που παρουσιάζουν :

1. Μεγάλη αποδοτικότητα στα πρώτα έτη της Ω.Δ.Ζ. τους και συνεχώς μειούμενη στα μετέπειτα έτη .
2. Σημαντικές φθορές κατά τα πρώτα έτη της λειτουργίας τους, οπότε και οι αποσβέσεις των πρώτων να είναι μεγαλύτερες.
3. Αυξανόμενα έξοδα επισκευών και συντηρήσεων από χρόνο σε χρόνο.

Σύστημα του προοδευτικά ελαττούμενου συντελεστή
~~~~~

Για τον υπολογισμό των ετήσιων Αποσβέσεων χρησιμοποιείται το γινόμενο :

ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ * ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Ο συντελεστής απόσβεσης μειώνεται προοδευτικά από έτος σε έτος, π.χ το πρώτο έτος μπορεί να είναι 30 % , το δεύτερο έτος 27% , το τρίτο 24 % , κ.λ.π .

Οι φθίνοντες αυτοί συντελεστές δεν προκύπτουν από καμία μαθηματική συνάρτηση. Καθορίζονται με βάση εμπειρικά κριτήρια, για την καλύτερη εξυπηρέτηση της αποσβέσεως του παγίου και της επιχειρήσεως.

Αν για παράδειγμα η Ω.Δ.Ζ του παγίου είναι 5 έτη τότε ο υπολογισμός των συντελεστών έχει ως εξής:

Εστω (P) ο συντελεστής του 1ου έτους και (α) ο λόγος της προόδου. Τότε οι 5 ετήσιοι συντελεστές θα είναι :

P , P - α , P - 2 α , P - 3 α και P - 4 α και θα πρέπει το άθροισμά τους να είναι 100 % , ώστε το Π. Π. Σ. να αποσβέσει πλήρως μέσα στα 5 έτη της Ω.Δ.Ζ. του.

Συνεπώς έχουμε :

$$P + (P - \alpha) + (P - 2\alpha) + (P - 3\alpha) + (P - 4\alpha) = 100\% \implies$$

$$\implies 5P - 10\alpha = 100\% \implies$$

$$\implies P - 2\alpha = 20 \implies$$

$$\implies P = 20 + 2\alpha$$

Αντικαθιστώντας τον λόγο α , με διαφορετικές σειρές προοδευτικά ελαττούμενων συντελεστών , από τις οποίες η επιχείρηση επιλέγοντας εκείνη που κατά την κρίση της αρμόζει καλύτερα για το συγκεκριμένο Π. Π. Σ. θα κατορθώσει να το αποσβέσει πλήρως μέσα στα 5 έτη της Ω.Δ.Ζ. του.

Παραδείγματος χάρη ,
έστω α = 5 , τότε έχουμε αντίστοιχα :

$$\begin{aligned} P &= 20 + 2\alpha && \implies \\ \implies P &= 20 + 2 * 5 && \implies \\ \implies P &= 30\% \end{aligned}$$

έτη	:	1	2	3	4	5	
Συντελεστές	:	30%	25%	20%	15%	10%	-> Σύνολο 100%

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο   3

Ο Ι   Α Π Ο Σ Β Ε Σ Ε Ι Σ
Α Π Ο   Φ Ο Ρ Ο Λ Ο Γ Ι Κ Η   Α Π Ο Ψ Η

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Η   Τα παρακάτω στοιχεία προέρχονται από την υπ'αριθμ. 1076433 / 16144 / Γ0012 / Πολ.1184 / 25-6-98 εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών , η οποία περιέχει οδηγίες και διευκρινίσεις περί του υπ' αριθμ. 100 / 16.4.1998 Προεδρικού Διατάγματος.

ΑΡΘΡΟ 1   " Γ Ε Ν Ι Κ Ε Σ   Δ Ι Α Τ Α Ξ Ε Ι Σ "

Ι. Με το παραπάνω Π. Δ. ορίστηκαν οι νέοι συντελεστές ετήσιας απόσβεσης των Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων , αφού λήφθηκαν υπ' όψιν τόσο η φυσική όσο και η οικονομική απαξίωση των αποσβεστέων Π. Π. Σ. ώστε να ανταποκρίνονται στις σημερινές συνθήκες λειτουργίας και εκμετάλλευσης των επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου Π. Δ. ορίζονται δύο μέθοδοι υπολογισμού των αποσβέσεων: η σταθερή μέθοδος , η οποία εφαρμόζεται και σήμερα , & η φθίνουσα μέθοδος

(μέθοδος μειωμένου υπολοίπου), η οποία εφαρμόζεται πρώτη φορά στη χώρα μας .

Με το άρθρο 1 ορίζεται και ο υποχρεωτικός χαρακτήρας των αποσβέσεων , που ισχύει για τους Ισολογισμούς που κλείνουν οι επιχειρήσεις μετά τις 30.12.1997 (ν. 2238 / 1994 , και ν. 2556 / 1997) .

Αν σε κάποια χρήση πραγματοποιηθούν αποσβέσεις με μικρότερο από τον προβλεπόμενο συντελεστή , ή δεν πραγματοποιηθούν καθόλου αποσβέσεις , η επιχείρηση χάνει το δικαίωμα να κάνει ισόποση απόσβεση στο μέλλον .

Εξαιρούνται οι επιχειρήσεις που έκλεισαν διαχειριστική χρήση από 31.12.92 έως 31.12.97 (Προαιρετικός Χαρακτήρας Αποσβέσεων) .

Τα νέα Π. Π. Σ. αποσβένονται μόνο για το διάστημα που χρησιμοποιήθηκαν παραγωγικά μέσα στην επιχείρηση , και τα ποσοστά απόσβεσης διαμορφώνονται ανάλογα με τους μήνες λειτουργίας τους .

Τα εργαλεία , τα ανταλλάκτικα μηχανημάτων καθώς και κάθε Π.Π.Σ. που η αξία τους δεν υπερβαίνει τις 200.000 δρχ. , αποσβένονται εξ' ολοκλήρου μέσα στη χρήση που αυτά τίθενται σε λειτουργία. Αν μια επιχείρηση ακολουθήσει για τα παραπάνω στοιχεία τη φθίνουσα ή τη σταθερή μέθοδο , δεν μπορεί να αποσβέσει το υπόλοιπο ποσό σε κάποια μελλοντική χρήση .

ΑΡΘΡΟ 2

" ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ "

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό , όσα πάγια στοιχεία αποκτήθηκαν έως και 31.12.1997 , αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο .

Η ίδια μέθοδος χρησιμοποιείται και για τα πάγια που αποκτήθηκαν από 1.1.98 & έπειτα, εκτός από τις βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές και λατομικές επιχειρήσεις, των οποίων ο μηχανολογικός εξοπλισμός μπορεί να αποσβεστεί είτε με τη σταθερή είτε με τη φθίνουσα μέθοδο (ανάλογα με τον τρόπο επιλογής της επιχείρησης).

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Η :

Δεν υπάρχει δυνατότητα αλλαγής της μεθόδου στο μέλλον . Ως βάση υπολογισμού των αποσβέσεων των παγίων στοιχείων , λαμβάνεται η αξία κτήσης των παγίων σε δρχ. , προσαυξημένη με τις δαπάνες προσθηκών και βελτίωσης ή αναπροσαρμομένη αξία κτήσης (Ν.2065/1992) .

ΑΡΘΡΟ 3 " ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ -
----- **ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΤΑΘΕΡΗΣ**
ΜΕΘΟΔΟΥ "

Με το άρθρο αυτό ορίζονται οι συντελεστές απόσβεσης των κτιριακών εγκαταστάσεων και οικοδομημάτων.

Συμπεριλαμβάνονται : ξηραντήρια καπνού , μπαγκαλούς, κάμπινγκς και παρόμοιες εγκαταστάσεις . Ανάλογα με την κατασκευή τους (ξύλο ή τσιμέντο) , έχουν συντελεστή 12% ή 8% αντίστοιχα.

Ακίνητα που χρησιμοποιούνται σαν κατοικίες ,
οικοτροφεία , σχολεία , φροντιστήρια ,
αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων ,
ξενοδοχεία , κλινικές και σανατόρια ,
αποσβένονται με 10 % .

Ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως καταστήματα ,
αποθήκες , γραφεία κ.λ.π. αποσβένονται με
συντελεστή 5 % .

Οι Συντελεστές απόσβεσης που αφορούν
κτιριακές εγκαταστάσεις και οικοδομήματα ,
υπολογίζονται μόνο επί της αξίας των
κτισμάτων και όχι επί της αξίας των οικοπέδων .

ΑΡΘΡΟ 4 * ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ

ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ -
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ.

*** ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ-
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ - ΑΝΤΙΠΑΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΕΡΓΩΝ ΑΝΤΙΡΥΠΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ.**

*** ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

Όπως , π.χ. ειδικές εγκαταστάσεις των
κλάδων καπνοβιομηχανίας , επιχειρήσεων
παραγωγής χημικών και φαρμακευτικών προϊόντων .
Ας σημειώσουμε ότι όσον αφορά τα ψυκτικά
μηχανήματα γενικά , τις εγκαταστάσεις κλιματισμού
και κεντρικής θέρμανσης , αυτά αποσβένονται με
συντελεστή 12% ; μόνο στην περίπτωση που η αξία
τους δεν συμπεριλαμβάνεται στην αξία του κτιρίου.

- * " Αποσβέσεις οικιακών συσκευών ή συστημάτων χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας . "

Τα πάγια αυτά αποτελούν στοιχεία εμπορικών επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας , καθώς και εμπορικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας , και αποσβένονται με ποσοστό μέχρι και 75 % .

- * " Αποσβέσεις μηχανημάτων και ειδικών Εγκαταστάσεων Παραγωγής , Μεταφοράς , Αποθήκευσης και Διανομής Φυσικού Αερίου " .

- * " Αποσβέσεις λοιπών μηχανημάτων & εγκαταστάσεις " .

Αφορά λοιπά μηχανήματα ξενοδοχειακών επιχειρήσεων , σανατορίων κλινικών και εκπαιδευτηρίων και αποσβένονται με 20% . Ενώ των υπολοίπων επιχειρήσεων αποσβένονται με 15% .

ΑΡΘΡΟ 5 " ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ "

Το άρθρο αυτό αφορά δύο ειδών επιχειρήσεις : α) τις επικίνδυνες και β) αυτές που παράγουν πολεμικά είδη μετ' εκρηκτικών υλών .
 Οι επιχειρήσεων της α) κατηγορίας αποσβένουν τις εγκαταστάσεις τους με ποσοστό 20 % ενώ αυτές της β) κατηγορίας με ποσοστό 33% .

ΑΡΘΡΟ 6 " ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ - ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ "

Με το άρθρο αυτό ορίζεται ότι οι αποσβέσεις των παραπάνω επιχειρήσεων υπολογίζονται με βάση την αξία των Λατομείων - Μεταλλείων .

Επίσης καθορίζονται αποσβέσεις για τα έξοδα κατασκευής ιδιωτικών οδών , πλατειών κ.λ.π. , των ειδικών μηχανημάτων και εγκαταστάσεων των παραπάνω επιχειρήσεων , εκτός από τις δαπάνες για μεταλλευτικές έρευνες .

ΑΡΘΡΟ 7 " Αποσβέσεις λιμενικών έργων και ναυπηγείων - εργοληπτικών επιχ/σεων εγκαταστάσεις επιχειρήσεων εκμετάλλευσης διωρύγων "

ΑΡΘΡΟ 8 " Αποσβέσεις Πάγιων Στοιχείων Γεωργικών Επιχειρήσεων "

Το άρθρο αυτό καθορίζει αποσβέσεις για όλα τα γεωργικά μηχανήματα και εργαλεία . Λόγω της μεγάλης ποικιλίας αυτών και της ραγδαίας τεχνολογικής εξέλιξης προβλέπεται για τα λοιπά μηχανήματα ιδιαίτερος συντελεστής απόσβεσης 10 % .

ΑΡΘΡΟ 9 " Αποσβέσεις Κινηματογραφικών

Ταινιών - Βιντεοταινιών -
Τηλεταινιών - Ταινιών
Τηλεσειρών και λοιπών Τηλεοπτικών
Εκπομπών . "

Ορίζεται ότι η αξία των κινηματογραφικών ταινιών αποσβένεται μέσα σε τρεις χρήσεις από την έναρξη της εκμετάλλευσης, με ποσοστά 80 %, 12 % και 8 % αντιστοιχα για το 1ο , 2ο και 3ο έτος .(Πάντα σε δωδεκάμηνη βάση με τον περιορισμό κατά το πρώτο έτος να μην υπερβεί τα ακαθάριστα έσοδα). Ορίζεται , στη συνέχεια , ότι σε περίπτωση μειωμένης απόσβεσης κατά το πρώτο έτος , η διαφορά συναθροίζεται στην απόσβεση του δευτέρου έτους .

Όσον αφορά τις βιντεοταινίες , αυτές αποσβένονται σε δύο χρήσεις , με 70 % και 30 % αντίστοιχα για το 1ο και 2ο έτος .

Όσον αφορά τις τηλεταινίες , τηλεσειρές και τηλεοπτικές εκπομπές , αυτές αποσβένονται είτε εφάπαξ , όταν η εκμετάλλευση τους διαρκεί ένα χρόνο , είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε πέντε έτη , όταν η εκμετάλλευσή τους διαρκεί περισσότερα του ενός έτους .

ΑΡΘΡΟ 10 " Αποσβέσεις Μεταφορικών Μέσων "

Με το άρθρο αυτό ορίζονται οι συντελεστές των αποσβέσεων για όλα τα χερσαία μεταφορικά μέσα εκτός από τα οχήματα που εκτελούν ανυψωτικό έργο (κλαρκ) , τα οποία αποσβένονται ως μηχανήματα .

συντελεστές απόσβεσης για ελικόπτερα & ανεμόπτερα καινούρια ή μεταχειρισμένα . Οι αποσβέσεις των πλωτών εξακολουθούν να ισχύουν όπως έχουν .

ΑΡΘΡΟ 11 * " Αποσβέσεις ειδών εξοπλισμού "

Με το άρθρο αυτό ορίζονται οι συντελεστές απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού , ως εξής :

- Για ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, σανατόρια, κλινικές , εκπαιδευτήρια , εστιατόρια , κέντρα διασκέδασης , με 30 % .
- Για λοιπές επιχειρήσεις με 20 % .
- Για χρησιμοποίηση των ειδών εξοπλισμού ως εκπαιδευτικά μέσα με 35%

Επίσης για πρώτη φορά ορίζονται αποσβέσεις για τηλεφωνικό εξοπλισμό.

" Αποσβέσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών " .

Για χρησιμοποίηση των Η / Υ ως εκπαιδευτικά μέσα ορίζεται αυξημένος συντελεστής 40 % .

Επίσης για πρώτη φορά ορίζεται απόσβεση για το SOFTWARE του Η / Υ . Με το ίδιο άρθρο καθορίζονται αποσβέσεις για τα είδη υγιεινής , εκτός των υδραυλικών εγκαταστάσεων που συμπεριλαμβάνονται στην αξία του κτιρίου .

ΑΡΘΡΟ 12 " Αποσβέσεις Π. Π. Σ. Ελευθέρων Επαγγελματιών "

Καθορίζονται αποσβέσεις για τα συστήματα Η / Υ (και SOFTWARE) που χρησιμοποιούν οι ελεύθεροι επαγγελματίες , καθώς και τις οικιακές συσκευές , συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με ποσοστό απόσβεσης έως και 75 % .

ΑΡΘΡΟ 13 " ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ
----- **ΜΕΘΟΔΟΥ "**

Η φθίνουσα μέθοδος ισχύει από 36.6.98 και μετά , και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για καινούρια μηχανήματα και εξοπλισμό που αποκτήθηκαν από 1.1.98 και έπειτα .

Επειδή η επιλογή ανάμεσα στη σταθερή και φθίνουσα μέθοδος οφείλει να εφαρμόζεται μόνιμα , πρέπει να επισημανθούν οι παρακάτω περιπτώσεις :

(α) Σε περίπτωση συγχώνευσης δύο ή περισσοτέρων επιχειρήσεων για τα καινούρια μηχανήματα που θα αποκτηθούν, μπορεί να γίνει επιλογή μεθόδου απόσβεσης .
Ενώ για παλιά πάγια στοιχεία θα ακολουθηθεί και στη συνέχεια η μέθοδος που εχρησιμοποιήτο .

(β) Σε περίπτωση διάσπασης μιας επιχείρησης οι νέες επιχειρήσεις που θα προκύψουν θα επιλέξουν μέθοδο απόσβεσης για τα νέα μηχανήματα που θα αποκτήσουν , ενώ για τα πάγια στοιχεία θα ακολουθηθεί η μέθοδος που εχρησιμοποιήτο .

Επίσης παραθέτουμε αναλυτικό πίνακα με τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που μπορούν να αποσβεστούν με τη φθίνουσα μέθοδο .

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΓΩΝ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΜΕΘΟΔΟΥ (ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ.ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΟΥ Π.Δ.100/1998)

" ΜΕ ΤΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΛΟΙΠΟ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΠΟΣΒΕΣΘΟΥΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΑΥΤΗ. "

Α/Α	ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Π.Δ.100/1998	ΠΑΡΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΣΥΝΤ/ΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΜΕ ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟ	ΣΥΝΤΕ/ΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΜΕ ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟ
		ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ.		
1	αρθ.4 παρ.1 περ.α'	- Μηχανήματα μινιπλέρας δύναμης με μινιπλέρες εσωτερικής καύσης.	12%	36%
2	αρθ.4 παρ.1 περ.β'	- Θερμοηλεκτρικοί σταθμοί παραγωγής.	4%	12%
3	αρθ.4 παρ.1 περ.γ'	- Σταθμοί αεροστροβίλων παραγωγής.	5%	15%
4	αρθ.4 παρ.1 περ.δ'	- Σταθμοί εσωτερικής καύσης (DIESEL)	8%	24%
5	αρθ.4 παρ.1 περ.ε'	- Υδροηλεκτρικοί σταθμοί παραγωγής.	2%	6%
6	αρθ.4 παρ.1 περ.στ	- Ανεμογεννήτριες.	10%	30%
7	αρθ.4 παρ.1 περ.ζ'	- Φωτοβολταϊκές μονάδες.	10%	30%
8	αρθ.4 παρ.1 περ.η'	- Γεωθερμικές μονάδες.	15%	45%
9	αρθ.4 παρ.1 περ.θ'	- Εξοχλισμός γεωθερμικών μονάδων.	10%	30%
10	αρθ.4 παρ.1 περ.ι'	- Γραμμές μεταφοράς ηλεκτρ. ενέργειας .	5%	15%
11	αρθ.4 παρ.1 περ.ιδ'	- Υποσταθμοί μεταφοράς και γραμμές διανομής χαμηλής τάσεως .	6%	18%
12	αρθ.4 παρ.1 περ.ιβ'	- Γραμμές διανομής μέσης τάσεως.	5%	15%
13	αρθ.4 παρ.1 περ.ιγ'	- Υποσταθμοί διανομής .	6%	18%
14	αρθ.4 παρ.1 περ.ιδ'	- Πάγια ηλεκτροαίμια εσωσκιανό εξοχλισμό ορυχείων .	12%	36%
15	αρθ.4 παρ.1 περ.ιε'	- Ταινιοδρομικό εξοχλισμό ορυχείων .	12%	36%
		Μηχανήματα και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται ως'εις ασθνοβιομηχανίες		
16	αρθ.4 παρ.5 περ.α'	- Κοσμητές μηχανές, χαρμάνιρες, υφαντήρια και ξηραντήρια ασθνών, εγκαταστάσεις μεταφοράς ασθνών σε φύλλα και κεκορέννο, αλτραλιονιές εγκαταστάσεις στους χώρους εσθεργασίας & βιορρανοσολίας.	10%	30%

17	αρθ.4 παρ.5 περ.β'	- Ειγαροβοιοιλικές υδροβοιοιλικές παυελ/μες λιθογραφικές μηχανές και σελλοφανέζες.	12%	35%
		Λοχεία μεταφοράς υγρών και αερίων, δεξαμενών κ.λ.σ.		
18	αρθ.4 παρ.7 περ.γ'	- Λευκα σπλυνώσεων υγρών πασίμων και τα σκευα εξαρτήματα.	10%	30%
19	αρθ.4 παρ.7 περ.γ''	- Μεταλλικές και ασβ στυρόδερα δεξα- μενές ενασποδιαθέσεως υγρών πασίμων	5%	15%
20	αρθ.4 παρ.8 περ.γ'	- Ψυλλικά μηχανήματα (υγεία διακλήρ- σεως κροφίμων) και τις εγκαταστάσεις υλτρακλίσμυ και κεντρικής θερμανσης (λέβητες πασίμων κ.λ.σ.) στοις χωρευσ παραγωγας	12%	36%
21	αρθ.4 παρ.9	- Ρερανοφόρα και ανυψωτικά μηχανήματα	15%	45%
		Ειδικές εγκαταστάσεις και μηχανήματα των παρακατω εδικειρήσεων.		
22	αρθ.4 παρ.11 περ.α'	- Κινεσερβοβοιτας και κινεσοκλήμενων αρολόντων	12%	36%
23	αρθ.4 παρ.11 περ.β'	- Υποδημοκραβοβοιτας	5%	45%
24	αρθ.4 παρ.11 περ.γ'	- Βυροδοειγίος	12%	36%
25	αρθ.4 παρ.11 περ.δ'	- Παραγωγή κηρέτων και υφασμάτων ασβ μαλλί και μελίξι (φυσικό και κεντικό)	15%	45%
26	αρθ.4 παρ.11 περ.ε'	- Παραγωγή κηρέτων και υφασμάτων ασβ φυσικό και κεντικό βαρβάκι	12%	36%
27	αρθ.4 παρ.11 περ.σζ'	- Παραγωγή κημιών και φαρμακευτικών ποζ	15%	45%
28	αρθ.4 παρ.11 περ.ζ'	- Παραγωγή ολαστικών ειδών	12%	36%
29	αρθ.4 παρ.11 περ.η'	- Δεθλοκλήρων	15%	45%
30	αρθ. παρ.11 περ.θ'	- Εμπυκνωτικών επιδοκικών και βεβλοδοκικών εργασιών	12%	36%
31	αρθ.4 παρ.11 περ.ι'	- Παραγωγή κημενίου	15%	45%
32	αρθ.4 παρ.1 περ.κλ'	- Παραγωγή σιδήρου κέλυβας αλουμίνια και αλουμινίου	15%	45%
33	αρθ.4 παρ.12 περ.κβ'	- Κήρες (καλοθόκια) που έχουν κατασκευαστεί ασο οβοιαδέδοκα ήλα επιός ολασ. ή θερ/μες	45%	45%
34	αρθ.4 παρ.14 περ.γ'	- Σταθμοί κέκρως και ρύθμωσις της πίεσης του φυσικού αερίου και σταθμοί συμπίεσης	4%	12%
35	αρθ.4 παρ.14 περ.σζ.	- Κροσγενικές εγκαταστάσεις αεριοποίησης, φυσικού αερίου μετὰ των εξαρτημάτων της	2.5%	7.5%
36	αρθ.4 παρ.15 περ.β''	- Λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις των λ. εδικειρήσεων(με την προσηοδεση οτι τα ΠΠΣ χρησιμοποιοιονται απεσα στην παρ/ση διαδευ	15%	45%
37	αρθ.6 παρ.	- Βασικήρες λιθών, θραυστήρες κρβηλα και λοιπά μηχανήματα των ειδών εδικ/σεων	15%	45%

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 4

" Λ Ο Γ Ι Σ Τ Ι Κ Η Α Ν Τ Ι Μ Ε Τ Ω Π Ι Σ Η Τ Ω Ν Α Π Ο Σ Β Ε Σ Ε Ω Ν "

Για να δούμε πως αντιμετωπίζονται λογιστικά οι αποσβέσεις θα πρέπει να εξετάσουμε (Α) πως απεικονίζονται λογιστικά στα βιβλία της επιχείρησης (Β) πως σχετίζονται οι αποσβέσεις με τα έσοδα της λογιστικής περιόδου (Γ) πως γίνονται οι αποσβέσεις σε περίπτωση απόσυρσης ή πώλησης ή καταστροφής και (Δ) πως παρακολουθούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία και οι αποσβέσεις τους απ' το μητρώο των πάγιων .

(Α) ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Η απεικόνιση των αποσβέσεων στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης γίνεται στο τέλος κάθε χρήσης ή σε πιο τακτά χρονικά διαστήματα αν οι ανάγκες το επιβάλλουν για την εξαγωγή βραχυπρόθεσμων αποτελεσμάτων. Οι τρόποι που κατά καιρούς έχουν εφαρμοστεί στη λογιστική πρακτική είναι ο άμεσος , ο έμμεσος και ο μικτός .

ΑΜΕΣΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Σύμφωνα με τον τρόπο αυτό το ποσό των αποσβέσεων υπολογίζεται ως εξής :

Χρεώνεται : Ο κατάλληλος λογαριασμός των αποσβέσεων δηλαδή ο πρωτοβάθμιος λογαριασμός των παγίων & ένας ή περισσότεροι δευτεροβάθμιοι που αντιστοιχούν στην κατηγορία του παγίου .

Πιστώνεται : Κατευθείαν ένας ή περισσότεροι δευτεροβάθμιοι περιληπτικοί και οι αντίστοιχοι δευτεροβάθμιοί του.

Η κατευθείαν πίστωση του λογαριασμού των Παγίων με τα ετήσια ποσά αποσβέσεων έχει το αποτέλεσμα οι λογαριασμοί σε κάθε νέα χρήση να εμφανίζονται με την αναπόσβεστη αξία του Π. Π. Σ. (υπόλοιπά τους). Με το τρόπο αυτό όμως δεν έχουμε στοιχεία για την αξία κτήσεως τους και τα σύνολα των αποσβέσεων που έγιναν μέχρι το τέλος κάποιας χρήσης .

Αυτό όμως είναι σημαντικό μειονέκτημα , γιατί η αξία κτήσης είναι απαραίτητη για τον υπολογισμό των αποσβέσεων , ενώ η αξία κτήσης και το σύνολο των αποσβέσεων είναι απαραίτητη για την αναπροσαρμογή των παγίων . Έτσι η περίπτωση του άμεσου τρόπου απόσβεσης δυσκολεύει την κατάσταση όχι μόνο του λογιστηρίου που είναι αναγκασμένο να ανατρέχει στα βιβλία προϊγούμενων χρήσεων για να βρεί τα στοιχεία αυτά , αλλά και το έργο των ελεγκτών .

Η διοίκηση δεν μπορεί να έχει άμεσα μια πλήρη εικόνα για την εξέλιξη των

παγίων και ο δημοσιευμένος ισολογισμός δεν δίνει τις απαιτούμενες πληροφορίες γιατί εμφανίζει το πάγιο περιουσιακό στοιχείο μόνο με την αναπόσβεστη αξία του .

Συνεπώς ο μελετητής δεν μπορεί να κρίνει αντικειμενικά την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης, αφού λείπουν σημαντικές πληροφορίες , όπως η αξία των επενδύσεων σε ακινητοποιήσεις , καθώς και οι αποσβέσεις που διενεργήθηκαν . Για τους λόγους αυτούς επινοήθηκε ένας άλλος τρόπος που δίνει λύση στα μειονεκτήματα του προηγούμενου, ο Έμμεσος Τρόπος .

ΕΜΜΕΣΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Το ποσό της ετήσιας απόσβεσης υπολογίζεται ως εξής:

- Χρεώνεται ο κατάλληλος λογαριασμός των αποσβέσεων (όπως στον άμεσο τρόπο) .
- Πιστώνονται ιδιαίτεροι λογαριασμοί (π.χ. αποσβεσμένα μηχανήματα , αποσβεσμένα έπιπλα κ.λ.π.) .
Οι ιδιαίτεροι αυτοί λογαριασμοί ονομάζονται αντίθετοι .

Με τον έμμεσο τρόπο αποφεύγονται τα μειονεκτήματα του άμεσου . Οι λογαριασμοί των παγίων δεν πιστώνονται με τις αποσβέσεις τους οπότε το κόστος κτήσης τους δεν φαίνεται από το χρεωστικό τους υπόλοιπο .

Χρησιμοποιούμε τους αντίθετους λογαριασμούς οι οποίοι με το Πιστωτικό Υπόλοιπό τους μας δείχνουν τις αποσβέσεις που πραγματοποιήθηκαν .

Οπότε η αναπόσβεστη αξία θα προκύπτει απ' τη διαφορά του Κυρίου λογαριασμού με τον αντίθετο .

Με τον τρόπο αυτό έχουμε μια πλήρη εικόνα των Π. Π. Σ. .

Τον έμμεσο τρόπο τηρούσαν οι Α.Ε. μέχρι 31/12/86 (Διάταξη παρ.5 του αρθρ.42γ του 2190/1920). Από τις 1/1/87 τηρείται υποχρεωτικά το Ε.Γ.Λ.Σ (Νόμος 2190/1920 Κ.Β.Σ. Π.Δ. 186 / 1992) με τις τροποποιήσεις που έγιναν) .

Επιβάλλεται Κ.Β.Σ. Π.Δ. 186/1992, ο μικτός τρόπος λογιστικής απεικόνισης των αποσβέσεων, σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. Ο τρόπος αυτός εφαρμόζεται μέχρι σήμερα .

ΜΙΚΤΟΣ Ή ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΤΡΟΠΟΣ

χρεώνεται : ο κατάλληλος λογαριασμός των αποσβέσεων.

πιστώνεται : πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί (άμεσου τρόπου) δευτεροβάθμιοι λογαριασμοί έμμεσου τρόπου) .

Το Ε.Γ.Λ.Σ. επηρεασμένο απ' τη φορολογική νομοθεσία, διακρίνει τις αποσβέσεις σε τακτικές και πρόσθετες .

Τακτικές είναι οι αποσβέσεις που μας δείχνουν την ετήσια μείωση της λογιστικής αξίας των Π. Π. Σ. (λειτουργική, χρονική φθορά , οικονομική απαξίωση) έχουν χαρακτηριστικά οργανικού εξόδου και συμμετέχουν στην διαμόρφωση του κόστους των λειτουργιών , σε

αντίθεση με τις πρόσθετες αποσβέσεις που δέν συμμετέχουν , αλλά επιβαρύνουν απ' ευθείας τα αποτελέσματα χρήσης .
(Υπολογίζονται με βάση τις διατάξεις του Π.Δ. 88/73) .

ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ (Μεικτός τρόπος)

---

* Χρεώνεται ο λογαριασμός 66 " ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ " , με το ποσό της ετήσιας απόσβεσης .

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ (Μεικτός τρόπος)

---

* Χρεώνεται ο λογαριασμός 85 " ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ " , με το ποσό της ετήσιας απόσβεσης .

ΟΙ ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

---

* Με το σύνολο των αποσβέσεων τους , πιστώνονται οι αρμόδιοι Πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί 10 , 11 , 12 , 13 , 14 , 16 .

(B) ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΣΟΔΑ
ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Η συσχέτιση των αποσβέσεων με τα έσοδα της λογιστικής περιόδου ή καλύτερα ο τρόπος που επιβαρύνονται τα έσοδα μιας λογιστικής περιόδου με τις αποσβέσεις τους, παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον γιατί επιδρά στο ύψος των αποθεμάτων τους στην κατάσταση του ισολογισμού και στο ύψος του αποτελέσματος στα αποτελέσματα χρήσης

Πιο πάνω διακρίναμε τις αποσβέσεις σε τακτικές και πρόσθετες. Οι πρόσθετες αποσβέσεις πηγαίνουν κατ' ευθείαν στα αποτελέσματα χρήσης γιατί δεν αντιπροσωπεύουν πραγματική μείωση της αξίας των Π.Π.Σ. Αντίθετα οι τακτικές ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος και γι' αυτό θεωρούνται άλλοτε στοιχείο εσόδου του ενεργητικού, άλλοτε έξοδο.

Επειδή όμως σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές απαγορεύεται η συσχέτιση των εξόδων με τα έσοδα, οι αποσβέσεις καταχωρούνται ως έξοδο στη λογιστική χρήση στην οποία αναγνωρίζεται το έσοδο που συνδέεται μ' αυτές.

Παρατηρούμε ότι :

-- Οι τακτικές αποσβέσεις που είναι ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος των έτοιμων προϊόντων, μετατρέπονται σε έξοδα με τη μορφή του κόστους πωληθέντων. Το έσοδο αναγνωρίζεται όταν πωλήθουν τα προϊόντα.

-- Στις επιχειρήσεις που οι τακτικές και πρόσθετες αποσβέσεις δεν χρησιμοποιούνται στη παραγωγή, βαρύνουν ισόποσα τα αποτελέσματα χρήσης.

-- Στις εμπορικές επιχειρήσεις ολόκληρο το ποσό των αποσβέσεων βαρύνει τα αποτελέσματα χρήσης.

-- Στις βιομηχανικές και γενικά σ' αυτές τις επιχειρήσεις που σχετίζονται με την παραγωγή είναι δυνατόν , αν δεν πωληθούν όλες οι μονάδες της παραγωγής ετοιμών προϊόντων , το ποσό της τακτικής απόσβεσης να είναι μικρότερο απ' το ποσό εγγραφής της απόσβεσης .

Αν όμως πωληθούν όλες οι μονάδες παραγωγής και ένα μέρος αποθέματος τις προηγούμενης χρήσης το ποσό της απόσβεσης θα είναι μεγαλύτερο απ' το ποσό της εγγραφής .

Ακόμη μια περίπτωση που είναι σπάνια αλλά δυνατόν να συμβεί είναι ότι αν πωληθεί ούτε 1 μονάδα έτοιμων προϊόντων να μην κατάληξει ούτε 1 δραχμή στα αποτελέσματα χρήσης απ' το ποσό της απόσβεσης ως έξοδο .

(Γ) ΑΠΟΣΥΡΣΗ, ΠΩΛΣΗ, ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ Π. Π. Σ.

Με την πώληση ή την καταστροφή ενός Π.Π.Σ. (παύει δηλαδή να παρέχει υπηρεσίες στην επιχείρηση) το λογιστήριο είναι αναγκασμένο να κάνει ορισμένες λογιστικές εγγραφές , για το κλείσιμο του λογαριασμού του στοιχείου και να προσδιορίσει το αποτέλεσμα (κέρδος ή ζημιά) .

Οι εργασίες που πρέπει να γίνουν είναι οι εξής :

- Λογισμός και καταχώρηση αποσβέσεων μέχρι τη μέρα που έπαψε να παρέχει υπηρεσίες μέσα στη χρήση που πωλήθηκε ή καταστράφηκε .
- Μεταφορά του υπολοίπου του αντιθέτου λογαριασμού στον κύριο .
- Χρέωση του κυρίου λογαριασμού με τυχόν έξοδα (με πίστωση ταμείου , πιστωτές κ.λ.π.)
- Πίστωση του κυρίου λογαριασμού με το αντίτιμο της πώλησης (με χρέωση ταμείο , χρεώστες κ.λ.π.) .

Η διαφορά που θα προκύψει απ' τον λογαριασμό του κυρίου λογαριασμού θα είναι είτε κέρδος αν είναι Π.Υ. είτε ζημιά αν είναι Χ.Υ. και αν είναι ισόποση η χρέωση με την πίστωση τότε το αποτέλεσμα μηδενικό.

* Αν έχουμε κέρδος : χρέωση του κυρίου - πίστωση ενός λογαριασμού έκτατου κέρδους.

* Αν έχουμε ζημιά : πίστωση του κυρίου λογαριασμού - χρέωση ενός έκτακτου εξόδου.

(Δ) ΜΗΤΡΩΟ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Κάθε πάγιο στοιχείο που η επιχείρηση αγοράζει , παρακολουθείται ιδιαίτερα , σε ένα ειδικό βιβλίο που ονομάζεται Μητρώο Πάγιων Περουσιακών Στοιχείων .

Το μητρώο των Π. Π. Σ. μπορεί να μην είναι συγκεκριμένα βιβλίο αλλά μπορεί να είναι , και ένα σύνολο καρτελών .

Στο μητρώο αυτό καταχωρούνται αναλυτικά όλα τα πάγια , απ' την στιγμή που θα τα αποκτήσει η επιχείρηση μέχρι την εξαγωγή του αποτελέσματος σε περίπτωση πώλησης ή καταστροφής τους .

Σε κάθε σελίδα του βιβλίου ή σε κάθε καρτέλα γράφεται αναλυτικά ένα συγκεκριμένο πάγιο .

Η παρακολούθηση της αξίας κτήσης του των αποσβέσεων του και ότι άλλο μπορεί να συμβεί στο πάγιο , αναφέρεται αναλυτικά στο μητρώο .

Η χρησιμότητα του μητρώου των Π. Π. Σ. είναι μεγάλη αφού κάνει τον οποιοδήποτε έλεγχο (φορολογικό , διαχειριστικό κ.λ.π.) πιο εύκολο και συνάμα συμβάλλει στην οργάνωση της λογιστικής των παγίων , για αυτό και η τήρηση του προβλέπεται τόσο απ' το Ε.Γ.Λ.Σ. όσο και απ' τον Κ.Β.Σ. Η διαφορά όμως , είναι ότι το Ε.Γ.Λ.Σ. θεωρεί την τήρηση του υποχρεωτική , ενώ Κ.Β.Σ. προαιρετική . Σήμερα όμως, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 1882 / 90 οι διατάξεις του Ε.Γ.Λ.Σ. για το μητρώο των παγίων είναι υποχρεωτικές για τις Α.Ε. , Ε.Π.Ε. και κατά μετοχές Ε.Ε. . Τηρώντας λοιπόν το Μητρώο και παρακολουθώντας λεπτομερώς

την αξία ενός παγίου πετυχαίνουμε να εξασφαλίσουμε : καλύτερο έλεγχο του παγίου αποφεύγοντας ή προλαμβάνοντας καταχρήσεις αυτού.

Επίσης προσδιορίζεται εύκολα οποιαδήποτε στιγμή , το οικονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει απ' την πώληση , την οικονομική απαξίωση ή την καταστροφή των παγίων στοιχείων .

Με την παρακολούθηση της αξίας καθενός παγίου χωριστά , διευκολύνεται η διαδικασία της αναπροσαρμογής , οπότε αυτή επιβάλλεται και είναι εύκολος ο υπολογισμός των τακτικών και πρόσθετων αποσβέσεων .

Τέλος με την τήρηση , του μητρώου Π.Π.Σ. η επιχείρηση εξοικονομεί χρόνο και κόπο στην απογραφή , αφού αποφεύγεται ανάλυση για κάθε πάγιο στοιχείο χωριστά .

Αυτό συμβαίνει γιατί οι επιχειρήσεις που τηρούν θεωρημένα βιβλία μητρώα Π.Π.Σ. , μπορούν να καταχωρούν στην απογραφή τους τα πάγια κατά ομοειδής κατηγορίες , αναλύοντας για κάθε μία από αυτές την αξία κτήσης , τις αποσβεσεις και την αποσβεστέα αξία .

Ο τρόπος που κάθε επιχείρηση τηρεί το μητρώο Π. Π. Σ. διαφέρει . Ορισμένα στοιχεία όμως πρέπει οποιαδήποτε να συμπεριλαμβάνονται :

Τα στοιχεία που εξατομικεύουν το είδος του δηλαδή το όνομα του και ορισμένα διακριτικά στοιχεία που το κάνουν να ξεχωρίζει . Στοιχεία λογιστικής φύσεως όπως οι τίτλοι , κωδικοί , πρωτοβάθμιοι και λογαριασμού της τελευταίας βαθμίδας σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. .

Στο μητρώο επίσης αναγράφονται τα σχετικά δικαιολογητικά της αξίας κτήσης του παγίου , η αρχική του αξία , οι προσθήκες, βελτιώσεις , οι μειώσεις .

Σημαντικό ακόμη στοιχείο είναι η ημερομηνία που άρχισε να λειτουργεί ή να χρησιμοποιείται ή να τέθηκε σε αδράνεια το πάγιο για τον πιο σωστό προσδιορισμό των αποσβέσεων .

Είναι απαραίτητο επίσης να αναφέρεται στο μητρώο, ο κωδικός του λογαριασμού της τελευταίας βαθμίδας των αποσβέσεων , οι λογισμένες αποσβέσεις με τα ποσά , τον συντελεστή απόσβεσης καθώς και όλα τα στοιχεία της λογιστικής εγγραφής (Α/Α παραστατικού, ημερομηνία , και αιτιολογημένες αποσβέσεις σε περίπτωση πάλησης ή καταστροφής) .

Τέλος , αναγκαία να αναφερθεί στο ΜΗΤΡΩΟ είναι και η αιτία τερματισμού της παραγωγικής ζωής του Π. Π. Σ. , έτσι ώστε τα στοιχεία της κάθε καρτέλας να είναι ολοκληρωμένα , κατανοητά και ευανάγνωστα.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο   5

Π Α Ρ Α Δ Ε Ι Γ Μ Α Τ Α   Ε Φ Α Ρ Μ Ο Γ Ω Ν

(Α) Φθίνουσα μέθοδο (σύστημα του προοδευτικά ελαττούμενου συντελεστή)

Α Σ Κ Η Σ Η :

Η Ο.Ε " ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ " αγόρασε μηχάνημα "Χ" 2.000.000 δρχ. με μετρητά και πλήρωσε μεταφορικά 45.000 δρχ. , προμήθεια 80.000 δρχ. και έξοδα συναρμολογήσεως & εγκατάστασης 95.000 δρχ. Η υπολειμματική του αξία υπολογίζεται σε 300.000 δρχ , η δε παραγωγική του ζωή σε 5 έτη.

Ζητείται : Να συνταχθεί ο πίνακας αποσβέσεων
----- για το παραπάνω μηχάνημα "Χ" με το σύστημα του προοδευτικά ελαττούμενου συντελεστή, καθώς και λογιστικές εγγραφές των αποσβέσεων .

Λύση :
-----

* Κόστος Κτήσης =
= 2.000.000+45.000+80.000+95.000 = 2.220.000

* Αποσβεστέα Αξία = ΑΚ - ΥΑ =2.220.000-300.000=
=1.920.000

Αν ο λόγος της προόδου είναι α τότε θα πρέπει :

$$P + (P-\alpha) + (P-2\alpha) + (P-3\alpha) + (P-4\alpha) = 100 \quad \implies$$

$$\implies P + P-\alpha + P-2\alpha + P-3\alpha + P-4\alpha = 100 \quad \implies$$

$$\implies 5P - 10\alpha = 100 \quad \implies$$

$$\implies P - 2\alpha = 20 \quad \implies$$

$$\implies P = 20 + 2\alpha$$

Αν δεχθούμε ότι $\alpha = 5$ τότε $P = 20 + 2 * 5 = 30$

και η φθίνουσα σειρά συντελεστών θα είναι :

έτη	:	1	2	3	4	5
συντελεστές	:	30%	25%	20%	15%	10%
						Σύνολο 100%

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Α Π Ο Σ Β Ε Σ Ε Ω Ν

ΕΤΗ	ΑΞΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΧΡΗΣΗΣ	ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	ΕΤΗΣΙΑ Σ.Α ΑΠΟΣΒΕΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	ΑΞΙΑ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΧΡΗΣΗΣ
1	2220000	1920000	30	576000	1644000
2	1644000	1920000	25	480000	1164000
3	1164000	1920000	20	384000	780000
4	780000	1920000	15	288000	492000
5	492000	1920000	10	192000	300000

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ

-----//-----	
66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣ.ΣΤΟ Λ.Κ	576000
66.02 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ Τ.Ε ΚΑΙ Λ.Μ.Ε	
66.02.00 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	
66.02.00.00 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ "	
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΤΕ - ΛΜΕ	576000
12.99 ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕ-ΛΜΕ	
12.99.00 ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	
12.99.00.00 ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ "χ"	

Απόσβεση : 1920000 * 30% * 12/12

-----//-----

Παρατηρήσεις: Ομοιες εγγραφές ακολουθούν για τις επόμενες 4 χρήσεις της Ω.Δ.Ζ του μηχανήματος.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: θεωρούμε ότι το μηχάνημα "χ" άρχισε να λειτουργεί παραγωγικά από 1/1 .

(Β.) ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

Α Σ Κ Η Σ Η :

Να καταχωρηθούν στο ημερολόγιο της επιχ/σης "Ψ" με βάση το Ε.Γ.Λ.Σ. τα παρακάτω λογιστικά γεγονότα (για λόγους συντομίας παραλείπεται ο Φ.Π.Α.)

Στις 5/1/92 αγοράστηκε και τέθηκε σε λειτουργία μηχάνημα "Ζ" αξίας 2.400.000 δρχ. , έξοδα σύνδεσης και εγκατάστασης 200.000 δρχ.

Στις 31/12/92 λογίστηκαν αποσβέσεις με συντελεστή 15% (μέθοδος σταθερή).

Στις 17/3/93 καταβλήθηκαν 60.000 δρχ για καθάρισμα λύπανση του μηχανήματος.

Στις 6/7/94 αγοράστηκε και τοποθετήθηκε πάνω στο μηχάνημα μία συσκευή η οποία αύξησε σημαντικά την παραγωγικότητά του , αξία συσκευής 180.000 δρχ.

Στις 10/1/96 επισκευάστηκε το μηχάνημα . Από τις 160.000 δρχ. που κόστισε η επισκευή , 45.000 δρχ. ήταν για συνηθισμένη επισκευή ενώ 115.000 δρχ. για έκτακτη επισκευή που αύξησε την παραγωγική ζωή του μηχανήματος .

Στις 28/6/97 το μηχάνημα καταστράφηκε ολοσχερώς και η επιχείρηση πήρε αποζημίωση από την ασφαλιστική εταιρεία 1.300.000 δρχ.

Λ Υ Σ Η

----- 5 / 1 / 92 -----

12	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΤΕ - ΛΜΕ	2.600.000
12.00	Μηχανήματα	
12.00.07	Μηχάνημα "Ζ"	
38.	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	2.600.000
38.00	Ταμείο	

Τιμολόγιο Νο 150 Αξία μηχανήματος 2.400.000

Τ.Παρ.Υπηρ. Νο30 Εγκ/ση μηχ 200.000

----- 31 / 12 / 92 -----

66	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ Π.Σ. ενσώμ. στο Λ.Κ.	390.000
66.02	Αποσβέσεις μηχ-ΤΕ-ΛΜΕ	
66.02.00	Αποσβέσεις μηχανημάτων	
12.	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΤΕ - ΛΜΕ	390.000
12.99	Αποσβ/να μηχ/τα ΤΕ - ΛΜΕ	
12.99.00	Αποσβ/να μηχανήματα	
12.99.00.07	Αποσβ/νο μηχμα " Ζ "	

Απόσβεση : 2.600.000 * 15%

----- 17 / 3 / 93 -----

62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	60.000
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις	
62.07.02	Μηχανήματα - ΤΕ - ΛΜΕ	
38.	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	60.000
38.00	Ταμείο	

Τ.Παρ.Υπηρ.Νο 50 Καθάρισμα - Λύπανση

----- 31 / 12 / 93 -----

66	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ Π.Σ. ενσώμ. στο Λ.Κ.	390.000
66.02	Αποσβέσεις μηχ-ΤΕ-ΛΜΕ	
66.02.00	Αποσβέσεις μηχανημάτων	
12.	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΤΕ - ΛΜΕ	390.000
12.99	Αποσβεσμ.Μηχ/τα-ΤΕ-ΛΜΕ	
12.99.00	Αποσβεσμ.μηχ/τα	
12.99.00.07	Αποσβεσμ.μηχ/μα " Ζ "	

Απόσβεση 2.600.000 * 15%

----- 6 / 7 / 94 -----

12	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΤΕ - ΛΜΕ	180.000	
12.00	Μηχανήματα		
12.00.07	Μηχάνημα "Ζ"		
38.	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		180.000
38.00	Ταμείο		

Τιμολόγιο Νο 305 Αξία & Τοποθέτ.συσσκευής

----- 31 / 12 / 94 -----

66	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ Π.Σ. ενσώμ. στο Λ.Κ.	403.500	
66.02	Αποσβέσεις μηχ-ΤΕ-ΛΜΕ		
66.02.00	Αποσβέσεις μηχανημάτων		
12.	Μηχ/τα-ΤΕΜΗΧ/ΚΟΣ ΕΞΟΠΛ.		403.500
12.99	Αποσ/να-μηχ/τα-ΤΕ-Λ.Μ.Ε		
12.99.00	Αποσ/να μηχ/τα		
12.99.00.07	Αποσ/νο μηχ/μα "Ζ"		

Απόσβεση : 2600.000 * 15% = 390.000

Απόσβεση : 1800.000 * 15% * 6/12 = 13.500

----- 31/12/95 -----

66	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΣ ενσώμ.στο ΛΚ	417.000	
66.02.	Αποσβεσεις μηχ/των,ΤΕ και Λ.Μ.Ε		
66.02.00	Αποσβέσεις μηχ/των		
12.	ΜΗΧ/ΤΑ - Τ.Ε - Λ.Μ.Ε		417.000
12.99	Αποσ/να μηχ/τα-ΤΕ-Λ.Μ.Ε		
12.99.00	Αποσ/να μηχ/τα		
12.99.00.07.	Αποσ/νο μηχ/μα " Ζ "		

Αποσ/ση : 2.780.000 * 15%

----- 10 / 1 / 96 -----

12. ΜΗΧ/ΤΑ Τ.Ε, Λ.Μ.Ε.	115.000
12.00 ΜΗΧ/ΤΑ	
12.00.07 ΜΗΧ/ΤΑ " Ζ "	
62. ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	45.000
62.07 Επίσκευές και συντηρήσεως	
62.07.02 Μηχ/των Τ.Ε, Λ.Μ.Ε.	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	160.000
38.00 Ταμείο	
Τ.Π.Υ Νο 48- εκτ. επισκευή	115.000
- συνήθης επισκευή	45.000

----- 31 / 12 / 96 -----

66. ΑΠΟΣ/ΣΕΩΣ Π.Σ. ενσωμ. στο Λ.Κ	434.250
66.02 Αποσ/σεως μηχ/των-Τ.Ε & Λ.Μ.Ε.	
66.02.00 Αποσ/σεις μηχ/των	
12. ΜΗΧ/ΤΑ-Τ.Ε.-Λ.Μ.ΕΛ.	434.250
12.99. Αποσ/να μηχ/τα-Τ.Ε-Λ.Μ.Ε.	
12.99.00 Αποσ/να μηχ/τα	
12.99.00.07 Αποσ/νο μηχ/μα " Ζ "	

Αποσ/ση: (2.780.000+115000)*15%

----- 28 / 6 / 97 -----

66. ΑΠΟΣ/ΣΕΙΣ ΠΣ. ΕΝΣΩΜ. ΣΤΟ Λ.Κ	217.125
66.02 Αποσ/σεως μηχ/των -Τ.Ε.-Λ.Μ.Ε.	
66.02.00 Αποσ/σεως μηχ/των	
12. ΜΗΧ/ΤΑ - Τ.Ε. - Λ.Μ.Ε.	217.125
12.99. Αποσ/να μηχ/τα-Τ.Ε.-Λ.Μ.Ε.	
12.99.00.Αποσ/να μηχ/τα	
12.99.00.07 Αποσ/νο μηχ/τα " Ζ "	

Απόσβεση 2.895.000 * 15% * 6/12

----- 28 / 6 / 97 =====

12. ΜΗΧ/ΤΑ -Τ.Ε-Λ.Μ.Ε.	2.251.875	
12.99 Αποσ/μενα μηχματα -Τ.Ε.-Λ.Μ.Ε.		
12.99.00 Αποσ/μενα μηχ/ματα		
12.99.00.04 Αποσ/μενο μηχμα "Ζ"		
12. Μηχ/τα -Τ.Ε.- Λ.Μ.Ε.		2.251.875
12.00 Μηχ/τα		
12.00.07 Μηχ/μα "Ζ"		

Μεταφορά από α' σε β' των αποσβέσεων

----- 28 / 6 / 97 -----

38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	1.300.000	
38.00 Ταμείο		
12. ΜΗΧ/ΤΑ-Τ.Ε-Λ.Μ.Ε		1.300.000
12.00. Μηχ/τα		
12.00.07 Μηχ/μα " Ζ "		

Απόδειξη Νο 12 ασφ.εταιρ.για αποζ.

----- 28 / 6 / 97 -----

12. ΜΗΧ/ΤΑ -Τ.Ε-Λ.Μ.Ε.	656.875	
12.00 Μηχ/ματα		
12.00.07 Μηχ/μα "Ζ"		
81.Εκτακτα & ανόργανα αποτελ.		656.875
81.03 Εκτακτα κέρδη		
81.03.99 Λ.Εκτακτα Κέρδη		

Κέρδη λόγω επαρκούς αποζημ.

ΓΕΝΙΚΟ ΚΑΘΟΛΙΚΟ

12.00.07 Μηχάνημα " Z "

5/1/92	2.600.000		2.251.875	28/6/98
6/7/94	180.000		1.300.000	28/6/98
10/1/96	115.000			
-----		=		
656.875				

